UŽITEČNÝ MANUÁL PRO MAJITELE DOMŮ, CHAT A ZAHRAD

RODINNÝ dům

9/2015 29,90 Kč

80 STRAN praktických rad a tipů pro váš domov

NA NÁVŠTĚVĚ

Inspiraci pro pohodové bydlení našla Švýcarka v Česku. Teď se můžete inspirovat vy u ní!

TÉMA

Voda z vlastní studně

Extrémní sucha nám připomněla, jak je voda životně důležitá. Prozradíme vám, odkud se podzemní voda bere a kudy k nám proudí. S tím souvisí i možnosti jejího čerpání a budování té správné studny

9 771214 518001 09

ČTĚTE UVNITŘ ČÍSLA:

Vše o ukládání brambor, jablek a další úrody ■ Jak na výměnu vany ■ Obklady v koupelně ■ Střešní krytina ■ Zemní vrtáky

HELUZ®

Stavte s těmi nejlepšími!

„Vybrala jsem si HELUZ, protože jsou to poctivé a kvalitní české cihly.“

Barbora Špotáková – světová rekordmanka v hodu oštěpem

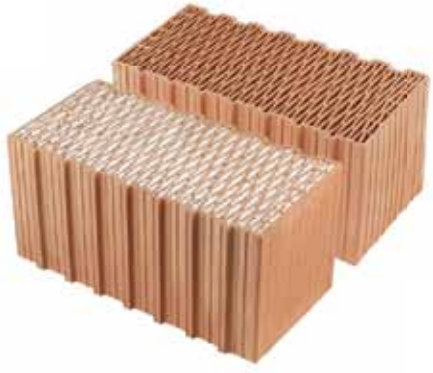

Broušené cihly HELUZ FAMILY mají nejlepší tepelněizolační parametry v ČR a jsou vhodné pro výstavbu nízkoenergetických a pasivních domů bez dodatečného zateplení.

A navíc od nás dostanete ZDARMA cenovou nabídku materiálu na hrubou stavbu, průkaz energetické náročnosti budovy, tenkovrstvou maltu nebo zdicí pěnu k broušeným cihlám, zakládací maltu pro založení první řady broušeného zdiva a dopravu materiálu na stavbu.

Srdečně vás zveme na návštěvu naší expozice **v hale 1 – B 14**
na veletrhu **FOR ARCH** v Praze ve dnech **15.–19. 9. 2015**.

www.facebook.com/ceskecihlyheluz, infolinka 800 212 213

www.heluz.cz

Vážené a milé čtenářky,

účel světí prostředky, a tak když jde o to, přimět vaši drahou polovičku, aby se chopila nářadí a šla posunout dílo zase o kousek blíž k cíli, jsou povoleny všechny metody, včetně těch morálně poněkud diskutabilních. Malý příklad z vlastní praxe: čtyři roky po kolaudaci stále ještě nemáme dokončený nátěr omítky v zádveří. V sobotu u snídaně ostentativně prohlašuji, že dnes už to tedy natřu sama. Nikdo neprotestuje, proto žádám muže, aby mi přinesl veškeré potřebné náčiní a předal v použitelném stavu spolu s instrukcemi, jak postupovat. Se zájmem sleduji názornou ukázku, kterak olepovat „tixem" dveře, zásuvky a vypínače a štětcem rámovat žulové kostky v rozích zdí. V okamžiku, kdy mi předává váleček na tyči namočený v barvě, zvu okolojdoucí sousedku, ať se jde podívat, jak makám, a manžela prosím, ať pro nás připraví nějaký vhodný drink do těchto pekelných veder. Zatímco přináší skleničky, začínám natírat strop, přičemž mi barva z válečku stéká na vlasy a plavky. Měním s manželem váleček za skleničku a běžím se do koupelny osprchovat. Po návratu společně se sousedkou obdivujeme muže, jak bravurně natírá strop, aniž by mu na zem skanula jediná kapka. Obdivujeme a chválíme, obdivujeme a chválíme... a přitom sedíme po pás ve venkovním bazénku.

P. S.: Rozhodně nedávejte tento úvodník číst žádnému muži, zejména pak ne tomu mému!

P. P. S.: Už se těším na vaše fotografie realizovaných projektů roku, přihlášených do naší soutěže o infrasaunu. Uzávěrka je 30. 9. a adresa rd@bmczech.cz.

Markéta Klocová,
šéfredaktorka

RODINNÝ dům

Dárek pro nové předplatitele: 2 ručníky ze série Kongo

50 × 100 cm, čtyři barevná provedení, 60 % bavlny a 40 % bambusu, gramáž 500 g/m²

Siko KOUPELNY ▪ KUCHYNĚ

Doporučená cena na **www.siko.cz** je 159 Kč/ks

PŘEDPLATNÉ JE VÝHODNÉ

Časopis dostanete až do schránky. Za pouhých 239 Kč dostanete roční předplatné – 9 výtisků následujících po vaší objednávce. Noví předplatitelé v rámci ČR navíc obdrží jako dárek dva luxusní ručníky v hodnotě 318 Kč. Tato nabídka je platná pro objednávky zaslané a uhrazené do 30. 9. 2015. **Darujte předplatné a uděláte radost 9× ročně,** stačí uvést adresu, kam má být časopis zasílán, a platební údaje si nechat zaslat na svůj e-mail. V případě zájmu vám zašleme darovací certifikát s podpisem šéfredaktorky.

Při obnově předplatného získáte na 1 rok přístup k elektronické verzi časopisu včetně archivních čísel

RYCHLÁ A POHODLNÁ OBJEDNÁVKA POMOCÍ SMS

Předplatné lze jednoduše objednat pomocí SMS zprávy. Zašlete kód: OBJ mezera RODDUM mezera JMÉNO mezera PŘÍJMENÍ mezera ULICE mezera Č. DOMU mezera MĚSTO mezera PSČ. Příklad: OBJ RODDUM Jan Novák Dlouhá 23 Praha3 13000. Takto sestavenou SMS zprávu odešlete na telefonní číslo 900 11 06. Za zprávu v max. délce 160 znaků zaplatíte 6 Kč (včetně DPH). Technicky zajišťuje ATS Praha. V případě problémů volejte na infolinku 776 999 199 – pondělí až pátek, od 9 do 16 hodin.

Předplatné si můžete objednat také na telefonním čísle **840 30 60 90** nebo e-mailem na adrese **rodinnydum@predplatne.cz**
Pro objednávku prostřednictvím pošty použijte předtištěný kupon, jejž vyplněný zašlete na adresu **A.L.L. production, s. r. o.,** P. O. Box 732, 111 21 Praha 1

ZDE ODSTŘIHNĚTE

Objednávkový kupon

ANO, objednávám si roční předplatné časopisu Rodinný dům (9 vydání následujících po mé objednávce) za cenu 239 Kč.

JMÉNO A PŘÍJMENÍ: _____

ULICE, ČÍSLO DOMU: _____

MĚSTO (OBEC): _____ PSČ: _____

TELEFON: _____

PODPIS: _____

ZPŮSOB PLATBY:
☐ SLOŽENKOU, DOKLAD POŠTOU
☐ BANKOVNÍM PŘEVODEM, DOKLAD E-MAILEM NA:

PS/2015/9

OBSAH

7 Když z komára vyroste velbloud
Mladá rodina z Prahy se pustila do vylepšování svého vysněného domu

14 Kousek Česka ve Švýcarsku
Švýcarka provdaná do Čech se s rodinou vrací do domu v Solothurnu

22 Téma: Vlastní studna
Řekneme vám, co vše potřebujete podniknout k úspěšné cestě za získáním nezávislého zdroje pitné vody

ZAŘIZUJEME

30 Rady pro obklady
Jak oživit koupelnu, i když nemáte na drahé obklady?

34 Instalace a obklad rohové vany
Zkušený řemeslník poradí, jak na to, a ukáže chytré využití ytongové desky

36 Kam co uložit, kde co uchovat
Pravidla pro ukládání potravin v době, kdy příroda odpočívá

40 10× zpracování ovoce a zeleniny
Vyberte si z deseti praktických pomocníků, jež vám usnadní zpracovat a zakonzervovat plody z vlastní zahrady

ZAHRADA

44 Krása ukrytá v detailech
Zahrada japonského typu plná překvapení se nachází v Praze poblíž známé Chodovské tvrze

50 Září v zahradě
Podzimní péče o zeleninové záhony, přenosné květiny na terase a balkonu

52 Ztracená plodina bájných Inků
Ačokča – zelenina, která i při minimálním úsilí poskytne maximální užitek

54 Správné skladování brambor
Poradíme vám, jak uložit brambory v domácnosti, aby se nekazily

56 Přichází doba sklizně
Odborník Jaromír Frič vám poradí, jak poznat, kdy ovoce očesat, aby ve sklepě vydrželo až do jara

58 Zaostřeno na květináče
To nejlepší z našich i vašich fotoúlovků

STAVBA & DÍLNA

60 Půdní vrtáky a jamkovače
Nářadí pro stavbu plotů a ohrad, sázení stromů i menší výkopové práce

62 Seriál: Úprava vnitřních povrchů
Nanášení omítek a štuků na stěny a stropy v interiéru

68 Tíha i lehkost střechy
Správná volba krytiny aneb co všechno se dnes dává na střechu

74 Jak na výměnu plastových oken
Montáž oken krok za krokem

SERVIS

76 Proč stavět z cihel
Odborník představuje výhody tradičního stavebního materiálu

78 Novinky
Rady a tipy pro stavbu a domácnost

80 Seriál: Stavba roubenky 7.
Rozvody vody, odpadů a elektřiny

RODINNÝ dům

číslo 9 / ročník 12

měsíčník, cena 29,90 Kč, vyšlo 3. 9. 2015
VYDÁVÁ Business Media CZ, s. r. o., Nádražní 32, 150 00 Praha 5, IČO: 28473531, tel.: 225 351 102, e mail: rd@bmczech.cz, jmeno.prijmeni@bmczech.cz, www.bmczech.cz, www.dumabyt.cz,
REDAKCE šéfredaktorka: Markéta Klocová, tel.: 225 351 305, **vedoucí grafik:** Tomáš Milsimer, tel.: 225 351 210, **redaktoři:** Stojan Černodrinski, tel.: 225 351 633, Adam Krejčík, tel.: 225 351 332, Jitka Pálková, tel.: 225 351 182, Vlastimil Růžička, tel.: 225 351 200, Petr Saulich, tel.: 225 351 189, **obrazový editor:** Jiří Vaníček, tel.: 225 351 323, Kristýna Lišková, tel: 225 351 153, **korektorka:** Kateřina Rudčenková, tel.: 225 351 197
SPOLUPRACOVNÍCI REDAKCE texty: Jana Ardanová, Jiří Černák, Marie Musilová, Lucie Bukovanská, **foto a ilustrace:** Jana Ardanová, Marie Musilová, Ondřej Polák, Robert Virt
PRODEJ INZERCE Jáchym Rataj, tel.: 602 617 024, Bohdan Kubala, tel. 725 738 108, Jiří Ladman, tel. 602 372 312, Kateřina Keslová, tel.: 773 773 325
VEDENÍ VYDAVATELSTVÍ
generální ředitel: Tomáš Tkačík (sekretariát: 225 351 102), **výkonný ředitel:** Hynek Pařorek (sekretariát: 225 351 145), **finanční ředitel:** Václav Bednář (sekretariát: 225 351 102)
ROZŠIŘUJÍ
V České republice: Mediaprint & Kapa Pressegrosso, spol. s r. o. a další distributoři, ve Slovenské republice: Mediaprint - Kapa Pressegrosso, a. s., Bratislava
PŘEDPLATNÉ ČASOPISU V ČESKÉ REPUBLICE
tel.: 840 306 090, e-mail: Rodinnydum@predplatne.cz, A.L.L. production, s. r. o., P. O. Box 732, 111 21 Praha 1
Předplatné je vybíráno prostřednictvím obchodní společnosti A.L.L. production, s. r. o., ve prospěch vydavatele.
PŘEDPLATNÉ ČASOPISU VE SLOVENSKÉ REPUBLICE
Mediaprint – Kapa Pressegrosso, a. s., oddelenie inej formy predaja, P. O. Box 183, 830 00 Bratislava 3, tel.: +421 244 458 821, +421 244 458 816, e-mail: predplatne@abompkapa.sk
MARKETING Hana Kmecová, tel.: 225 351 220, hana.kmecova@bmczech.cz
VÝROBA A DISTRIBUCE Aleš Zíta, tel.: 225 351 131, ales.zita@bmczech.cz
REPRODUKCE DTP studio, Business Media CZ (tel.: 225 351 156,dtp@bmczech.cz)
TISK Tiskárna Triangl, a. s., Praha
REGISTRACE MK ČR E 14922, ze dne 9. 12. 2003, ISSN 1214-5181

Redakce neodpovídá za obsah inzerce. Přetiskování článků a fotografií je zakázáno bez písemného souhlasu redakce a zachování autorských práv. Nevyžádané rukopisy a fotografie se nevracejí. Ceny uvedené v časopise jsou pouze orientační. Redakce odpovídá pouze na vybrané dopisy a e-maily, vyřízení veškeré korespondence není v našich silách. Tištěný a prodaný náklad je auditován ABC ČR, © Business Media CZ, s. r. o., Praha 2015.

Příští číslo vychází 1. 10. 2015
FOTO NA TITULNÍ STRANĚ: Iveta Kopicová, Thinkstock

Každodenní hygiena v krásném prostředí

Koupelna patří bezesporu k nejdůležitějším místnostem v bytě. Dnes již neslouží jen pro naši hygienu, ale do značné míry k relaxaci, a proto v ní trávíme čím dál více času. Naše nároky na koupelnu včetně toalety jsou daleko větší než dříve.

Na prvním místě samozřejmě zůstává funkčnost, která však musí být úzce spjata s designem, jenž ovlivňuje do značné míry rozhodovací proces při zařizování. Významnou roli hraje rovněž praktičnost a prostor. Výrobci sanitární techniky a keramiky, jako například Ideal Standard, vyvíjejí jednotlivé modelové řady ve spolupráci s renomovanými designéry. Jedině tak mohou vznikat kolekce jako TONIC II, která byla navržena německým designovým studiem ARTEFAKT.

< Díky unikátnímu tvaru a umístění oplachovacího kanálku dokáže inovativní systém AquaBlade® opláchnout 100 % povrchu mísy

V Z nové kolekce sanitárních prvků TONIC II lze vytvořit jakkoliv velkou a plně funkční koupelnu v harmonii jednoduchých geometrických tvarů

AquaBlade® – revoluce ve splachování

Společnost Ideal Standard, která mimo jiné kdysi vymyslela pákovou baterii a celou řadu jiných inovativních a převratných technologií, věnovala mnoho času a úsilí vývoji splachování svých klozetů, aby mohl vzniknout systém AquaBlade®. Jde o způsob splachování, který maximálním způsobem zvyšuje nejen efektivitu, ale současně spoří vodu a udržuje mísu v perfektní čistotě. Jestliže u většiny splachovacích systémů zůstává zhruba 20% povrchu mísy neumytých, AquaBlade® umí opláchnout až 100%.
Toho bylo docíleno tím, že hladký a mírně zakřivený oplachovací kanálek byl umístěn až k hornímu okraji klozetové mísy. Zmizel tedy klasický převislý oplachovací kruh, kde se obvykle usazovaly nečistoty. Díky inovovanému směrování proudu vody v kombinaci s nově navrženým vnitřním tvarem mísy bylo docíleno rovněž i snížení rizika stříkání vody během splachování, což znamená, že se méně bakterií dostává mimo mísu. K tomu všemu musíme ještě přidat překvapivě tiché splachování a skutečně nízkou spotřebu vody. Výsledek je neuvěřitelný.

Kolekce TONIC II a AquaBlade®

Poprvé se převratná technologie AquaBlade® objevuje v luxusní designové kolekci sanitární keramiky TONIC II, a to ve všech známých variantách klozetů. Není tedy překvapením, že klozety s technologií AquaBlade™ získaly prestižní ocenění reddot award 2015.
Nabídka sanitárních prvků nové kolekce TONIC II je velmi bohatá jak ve své variabilitě, tak v rozměrech, takže je možné vytvořit jakkoliv velkou a plně funkční koupelnu. Kombinace emocí, formy a funkčnosti je patrná v každém detailu. Při vstupu do koupelny na sebe obvykle strhává pozornost umyvadlo a TONIC II není výjimkou. Čisté linie a jednoduché geometrické tvary všech zařizovacích prvků včetně umyvadel vyvolávají pocit harmonie.
V kolekci TONIC II nechybí samozřejmě ani bohatá nabídka nábytku s mnoha praktickými vymoženostmi a chytrým úložným prostorem. Vodovodní baterie ladí s celkovým pojetím, navíc jsou bezpečné a šetří vodu. Za zmínku stojí rovněž atraktivní a pohodlné vany. Nabízeny jsou jak klasické, tak k zabudování pro jednu nebo dvě osoby a rovněž i volně stojící.

DESIGN AWARD 2015

reddot design award winner 2015

SOUTĚŽ VÁŠ PROJEKT ROKU

Už jen poslední měsíc máte na to, abyste dokončili své projekty, které jste přihlásili do naší soutěže o infrasaunu od firmy Mountfield. A pokud jste se ještě nepřihlásili, právě nyní máte poslední šanci. Pro vaši inspiraci vybíráme příklady z již přihlášených projektů. A co pro zařazení do soutěže musíte udělat? Neprodleně zaslat na rd@bmczech.cz popis svého projektu s fotografií souvisejícího místa. Do 30. 9. pak fotografii hotového díla.

Hodně štěstí přeje
Markéta Klocová, šéfredaktorka

Jiří Klepal
Chceme upravit prostor za domem na klidovou zónu. Postavit bazén s pomocí nějaké firmy, altán a okolí sami. Zahrada je ve svahu, tak řešíme, jak to nejlépe zpevnit, aby se nesplavovala zemina k domu, a s tím i odvodnění nejnižší části pozemku, kde se pořád objevuje voda, proto sem nezajede žádné větší auto. To je asi největší problém. Snad to zvládneme do zimy, tady začíná brzo.

Marie Dryjová
Vzhledem k tomu, že máme kuchyni v podkroví domu a každé léto musíme s každým hrnečkem kávy běhat po schodech nahoru a dolů, rozhodl manžel, že postaví na místě staré kůlny z roku 1969 letní kuchyni. Všechny práce si dělá sám, včetně střechy.

Dibla
Stavíme si dům sami, takže máme spoustu práce. Letos od jara jsme dělali elektriku, začínáme s omítkami, pak budeme štukovat a venku děláme okapy. Mezitím stavba trampolíny a bazénu s čističkou a solárním ohřevem. Posílám pár fotek.

RODINNÝ dům Mountfield

Vážená redakce,
chystáme se na rekonstrukci vytápění rodinného domu, a tak bych se chtěla zeptat, zda nevíte o nějaké akci v blízké době, kde bych se mohla seznámit s moderními technologiemi určenými k vytápění a ohřevu vody a hlavně se mohla o všem poradit s odborníky. Děkuji za každý tip.

Helena V., Mníšek pod Brdy

Vážená Heleno, vývojem a výrobou těchto technologií se zabývá např. česká firma DZD (Družstevní závody Dražice), většinu potřebných informací najdete na jejich webových stránkách www.dzd.cz. Pro kompletní nabídku na trhu se můžete vypravit na veletrh ForTherm který se koná ve dnech 15.–19. září 2015 v Praze-Letňanech. Tam bude vystavovat mimo jiné i firma DZD, a to společně se značkou NIBE, která se specializuje na ohřev vody pomocí tepelných čerpadel. Hledejte stánek 7B15.

Vaše redakce

Dobrý den,
časopis Rodinný dům odebírám, rád si čtu celý obsah a vždy mě zaujme. Doufám, že kvalita vydrží a pokaždé se dovím něco nového. Například bych se rád dočetl něco o orientálních zahradách. Pro zajímavost Vám posílám fotografii z naší zahrady, kde jsem prováděl měření mnou pěstovaných bambusů.

Jiří Konšel, Břeclav

Vážený čtenáři, děkujeme za ohromující fotografie a za odměnu Vám posíláme knížku receptů Muži sobě (Rebe books). Doufám, že Vás zaujme návštěva zahrady v japonském stylu, kterou můžete najít právě v tomto čísle. A do budoucna uvítáme i Vaše rady, jak u nás vypěstovat tak nádherné bambusy…

Markéta Klocová, šéfredaktorka

Změřit výšku bambusů vyžaduje pořádný žebřík

Nejsilnější stéblo má průměr 4,8 cm

Když z komára vyroste *velbloud*

Mladá rodina z Prahy si pořídila rodinný dům, ve kterém stačilo jen vymalovat a mohli se nastěhovat. Počítali s drobnými úpravami, ovšem časem začalo být jasné, že toho bude víc. Jak si s tím poradili?

Přistavěná pergola umožňuje posedět venku i v dešti. Z obývacího prostoru rodiče vidí, co dělají děti venku

Byt na jednom z pražských sídlišť o velikosti 55 m² byl pro dva dostačující, ale už po narození prvního dítěte v něm začalo být těsno. Sídliště jim vyhovovalo, ale s očekáváním dalšího člena začali uvažovat o větším bytě. Při pohledu na horentní sumy za byty v panelových domech změnili názor a pustili se do hledání domu či pozemku, který by byl sice v přírodě, ale zároveň blízko k obchodům, školce a doktorovi. Podmínkou byla rovněž dostupnost do centra Prahy vlakem, protože manželé nechtěli každý den podstupovat úmorné cestování autem či autobusem.

Po několika nezdarech objevili dům na menším pozemku v Klánovicích, čtvrti na východním okraji Prahy. Byl postaven před více než patnácti lety na pozemku vzniklém oddělením od sousední zahrady. Jeho stav byl velmi dobrý, protože nebyl příliš využíván. Některé drobné závady sice vyžadovaly opravy a ne veškeré zařízení >>

PŘÍZEMÍ

1 kůlna
2 terasa
3 zádveří
4 hala
5 tech. místnost
6 kuchyň
7 obývací prostor
8 pracovna

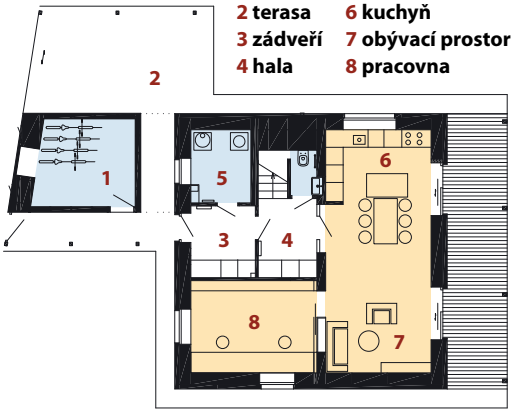

PATRO

1 hala
2 koupelna
3 WC
4 pokoj
5 pokoj
6 pokoj

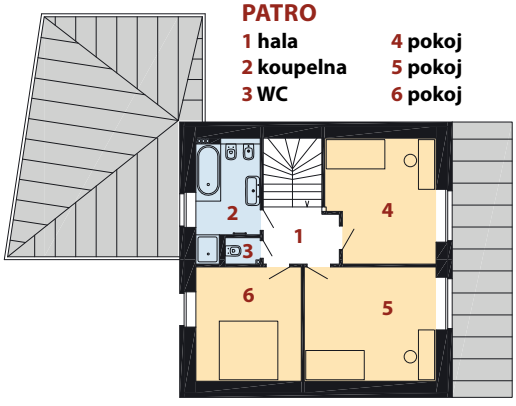

Technické údaje

Zastavěná plocha: 148 m²
Vnitřní podlahová plocha: 134 m²
Plocha pozemku: 508 m²

Když se rekonstrukce domu chýlila ke konci, obrátili se manželé na designérku Soňu Malinovou, aby jim pomohla s interiérem. Navrhla pro ně řešení kuchyně s jídelnou, obývacího pokoje, haly i zádveří. Do obývací části navrhla paní Malinová knihovnu přes celou stěnu

Jak se jim bydlí?

Lucie: „Za skvělou vychytávku pro vícepatrový dům považuji shoz špinavého prádla. Moc si užíváme také podlahové topení, které jsme dali nejen do přízemí, ale i do koupelny. Dlouho jsme také řešili zastínění oken a nakonec se rozhodli pro vnitřní plisé žaluzie – jsou nejen moc pěkné, ale také velmi praktické, protože propouštějí dostatek světla a zároveň chrání naše soukromí. Velice také oceňuji zastřešený průchod od stání pro auto ke vchodovým dveřím. Naší podmínkou bylo, aby se dalo z auta do domu dostat suchou nohou."

Petr: „V průběhu rekonstrukce se plány trochu měnily. Třeba jsme seděli v budoucím obýváku a najednou nám bylo jasné, že do zahrady nechceme jedno velké francouzské okno. Sousední dům je velmi blízko a došlo nám, že když uděláme okna dvě a jídelní stůl dáme mezi ně, pořád krásně uvidíme na zahradu a zároveň budeme mít dostatek soukromí. Na nové podobě domu se mi líbí všechno. Nadšený jsem ale zejména z pergoly a z toho, jak obývák v podstatě volně přechází v terasu a ta zase v trávník. Líbí se mi ten pocit spojení s okolím."

Slovo architekta

„Původně domek nijak zvlášť nevynikal, ale myslím, že díky důvěře a pochopení klientů se z něj nakonec podařilo vybudovat příjemné místo k životu. Použití přírodních materiálů a střídmé barevnosti přispívá ke splynutí s klánovickou scenérií plnou stromů.“

domu jim vyhovovalo, ale prostorové řešení domu se jim líbilo a před samotným nastěhováním stačilo jen vymalovat.

Po čase však začali postrádat skladovací prostory pro zahradní náčiní, přestalo vyhovovat parkování na nezpevněném trávníku a o slovo se přihlásily některé technické problémy. Z balkonu opadávala omítka, trápila je také vlhkost a nevhodná izolace u střešní krytiny.

To nemusím zvládnout sám!

Zejména lidé, kteří se chystají na rekonstrukci nebo stavbu menšího rozsahu, jsou toho názoru, že je zbytečné angažovat odborníka-architekta jak na samotnou stavbu, tak na interiéry. Na takové projekty stačí stavební firma. Vždyť jde jen o malou přestavbu a stačí vědět, jak má výsledek vypadat!

Manželé si raději nechali vypracovat některé dílčí projekty na stavbu garáže a úpravy dispozic domu. Na tomto základě byl odstraněn nevyhovující balkon, vstupní přístřešek a vyměněna střešní krytina včetně izolace. Postupně si však uvědomovali, že původně plánovaná garáž na východní straně domu není zrovna nejlepší řešení. Nejen z hlediska estetického, ale také kvůli malé rozloze pozemku, který by byl takovou stavbou zcela znehodnocen. Rovněž s úpravami v interiéru si nevěděli rady. Když se tak ocitli na mrtvém bodě, rozhodli se oslovit Ing. arch. Ondřeje Tučka. „Můj úkol vypadal zpočátku jako jednoduchá a přímočará záležitost – vytvořit kryté stání pro auto. Časem se ale ukázalo, že dům potřebuje hlubší proměnu i ve svém vnitřním ustrojení, že nemá úplně dobře vyřešené dispoziční vazby, interiér je zastaralý a že by to chtělo i kůlnu a pergolu… až z toho nakonec byla celková rekonstrukce včetně nové fasády i oplocení,“ shrnuje situaci architekt.

I když se Petr s Lucií nejdřív trochu polekali, nakonec byli rádi, že se všechno vezme od podlahy a pořádně. Dnes soudí, že spolupráce s odborníky – architekty se jim rozhodně vyplatila. Nenaplnily se původní obavy, že je bude architekt tlačit do nějaké své představy. Manželé naopak takovou spolupráci vřele doporučují všem. Profesionál z oboru má správný >>

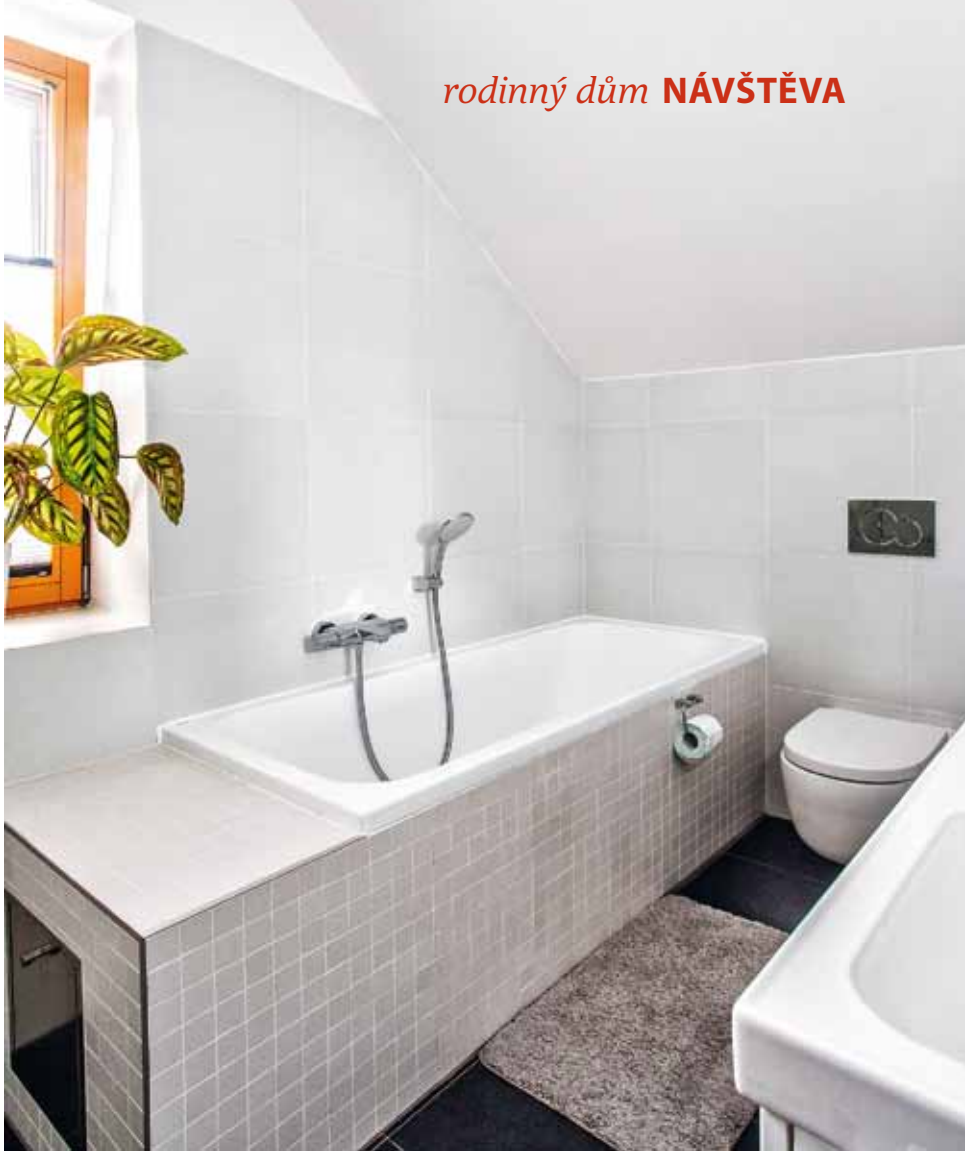

<V V interiéru převládají jednoduché linie a přírodní dřevo. Dětské pokoje jsou vybaveny patrovými postelemi a praktickými bílými skříňkami, barevné samolepky sem vnášejí hravost

^ V podkroví bylo zrekonstruováno hygienické zázemí. V koupelně byl vedle vany instalován shoz na prádlo a závěsné WC i bidet, což považuje pětičlenná rodina za velmi praktické

Příjemné místo pro život

Mezi válkami se Klánovice staly významným centrem odpočinku pražské smetánky. Najdeme tu lázně postavené roku 1926 a kvalitní golfové hřiště ze 40. let. Obec se stala místem luxusního rezidenčního bydlení. Zastavěná plocha Klánovic je na východě a západě ohraničená největší souvislou lesní plochou na území Prahy – přírodním parkem Klánovice-Čihadla. Krajina je v těchto místech rovinatá a i v samotné obci je opravdu hodně zeleně a stromů. Přispívá k tomu i dostatek vody v podloží. Po dokončení modernizace traťového úseku Praha-Běchovice–Úvaly jste z Klánovic vlakem za 20 minut v centru Prahy.

nadhled a povědomí o technických omezeních, která laikovi nejsou zřejmá. Dobrý architekt se snaží usměrnit a naplnit hlavně představu klienta a ne ukojit své umělecké ambice. Také obavy z neúměrného zvýšení ceny rekonstrukce se ukázaly jako mýtus. „Náklady na vypracování projektu a další služby architekta běžně tvoří kolem deseti procent z celkové sumy. Zní to jako hodně, ale za tu cenu získáte dobré profesionální řešení a skvělé nápady. Občas se i stane, že se dokonce i něco ušetří," dodává k tomu Ing. arch. Ondřej Tuček.

Všechno jinak

Zadáním tedy nakonec bylo vytvořit funkční moderní úsporný dům, který lépe využije potenciál malého pozemku. Bylo zejména zapotřebí zcela změnit dispozici přízemí tak, aby mohl vzniknout velkorysý obytný prostor s kuchyňským koutem orientovaný na jih, do zahrady. V rámci této úpravy prošly změnami i vstupní zádveří, hala a WC. Původní nevzhledné ocelové schodiště bylo vyměněno za nové dřevěné a tím pod ním také vznikl prostor pro WC. Místnosti získaly více světla díky úpravě velikostí oken, bylo instalováno podlahové topení. Dříve chladné, temné a zavlhlé přízemí se projasnilo a otevřelo do zahrady. Rekonstrukcí prošla i koupelna v podkroví, veškeré domovní instalace a byla vybudována šachta pro vsakování dešťové vody. Rodina si užívá novou terasu s dřevěnou per-

Autoři

Ing. arch. Ondřej Tuček
Absolvent Fakulty architektury ČVUT.
Zabývá se navrhováním domů, jejich přestaveb i městským plánováním. Prioritou je pro něj vždy kvalita vznikajícího prostředí, ať už soukromého či veřejného.
www.a-tucek.cz

Interiér: Soňa Malinová, Alice Kuchařová
www.malinadesign.com

Zahrada: Jakub Víšek, Jami Gardens
www.zahradnicke-studio.cz

< Společnému prostoru dominuje velký jídelní stůl z masivního dubu s lavicí ve stejném stylu. Petr s Lucií jsou kreativní a různé dekorace si dodělali sami. Třeba hodiny nad jídelním stolem nebo obrázek v předsíni. Stačila obyčejná washi páska a kapka fantazie. Sami si rovněž navrhli některé kusy nábytku, jiné pořídili z bazaru a nechali zrenovovat

> Kuchyně je z Ikea, ale byla upravena na míru a doplněna nástěnnými policemi. Zařizování ještě není zdaleka u konce, s některými kusy se manželé rozhodli raději počkat, až děti trochu odrostou

golou, která posuvnými dveřmi navazuje na obytný prostor.

V rámci stavebních úprav byly vyměněny všechny dveře, okna, podlahy a obklady. Také byl vybudován přístřešek pro auto, jehož konstrukce vytváří kryté závětří před vstupem do domu. Dům byl zateplen, opatřen novou šedou fasádou a získal modernější vzhled. S velkou pečlivostí byly ošetřeny detaily u soklu, střechy a štítu budovy. Byly zkráceny dlouhé přesahy krokví a vyměněna střešní krytina. Součástí rekonstrukce bylo rovněž vyrovnání terénu, takže přístup do domu je bezbariérový. Návrh i realizaci úprav zahrady manželé svěřili profesionálům.

Odborník-architekt vám může ušetřit hodně starostí, i když půjde o malou rekonstrukci

Nový přístřešek na auto obsahuje i kůlnu, která plynule přechází v nové dřevěné oplocení. V její stěně jsou šikovně skryté původní nevzhledné pilířky na měření plynu a elektřiny

TEXT: Kristýna Lišková, FOTO: Jiří Hurt

Kousek Česka *ve Švýcarsku*

Corinne je původem Švýcarka, která je otevřená všemu, co k ní osud přinese. Po letech strávených s českým manželem v Čechách se rozhodla vrátit s rodinou zpět do Švýcarska. Našla kouzelný dům v rodném Solothurnu, kam si převezla velký kus Čech.

Dům, který budí dojem, že by mohl stát uprostřed hezké české vesnice, má nádhernou zahradu a do centra města se z něj dá dostat pěšky nebo na kole za pár minut. Corinne je v něm spokojená i proto, že je blízko rodiny a přátel a že má blízko ke kultuře. Solothurn nabízí kvalitní kulturní vyžití, je zde divadlo, kina, konají se tu koncerty a hezky se tu společensky žije. S přáteli můžete zajít na skleničku do baru nebo do některé z výborných restaurací. Je to zkrátka místo, které nabízí vše, co k životu může >>

Majitelka svůj švýcarský dům zařídila nábytkem, který si přivezla z Čech, a vybavení doplnila obrazy českých výtvarníků, například Ivana Ouhela, Jiřího Vovsa, Anny Škopkové-Čejkové, Moniky Immrové, Lenky Vilhelmové a dalších

potřebovat aktivní, přátelská žena s širokou paletou zájmů, kosmopolitním založením a vztahem k přírodě. Dům není nijak velký, ale je naprosto funkční. Corinne ho zařídila nábytkem, který si přivezli z Čech, a doplnila obrazy českých výtvarníků Ivana Ouhela, Jiřího Vovsa, Anny Škopkové-Čejkové, Moniky Immrové, Lenky Vilhelmové a dalších. Dům je zařízen s citem a smyslem pro detail. Není přeplněný nábytkem a všechno v něm má svůj smysl a místo. Je na něm vidět, že majitelé domu mají silné výtvarné cítění a že barvy a tvary mají v oku. Výsledkem je soulad, vzdušnost a příjemné prostředí.

V náruči rostlin

Nespornou výhodou domu je velká zahrada. Spojení domu s okolím je evidentní v každém ohledu. Venku se během teplejších měsíců roku může odehrávat vše, co nabízí společenská funkce domova. Zahrada je s citem upravená, poskytuje překrásná zákoutí a samozřejmě i prostor ke společnému jídlu nebo posezení. Zastřešená terasa s masivním stolem a proutěnými křesílky zvětšuje obytný prostor. Propojení interiéru a exteriéru je nejlépe vidět >>

∧ Venkovní jídelna se dá využívat velkou část roku. Na krásné kamenné dlažbě umístěný masivní stůl a ratanová křesílka jsou pod střechou chráněna proti všem rozmarům počasí

∨ V jednoduché pracovně je po celé šíři stěny pod oknem na míru vyrobený psací stůl. Na pracovní ploše je dostatek světla a myšlenky se snadno třídí při pohledu z okna

Výtvarné umění dodá domovu naprosto jedinečný charakter. Umělecké dílo vyzařuje spoustu emocí a nálad, proto si k němu vytvoříte vztah už od prvního setkání. Obrazy jsou dokonce tak výrazné, že zbytek interiéru už by na sebe neměl strhávat pozornost, ale být co nejvíce funkční.

DOBRÁ RADA

Jídelna s velkým stolem doplněným vysokými židlemi čalouněnými červenou látkou je také vyzdobena obrazy

v obývacím pokoji, jehož dvě stěny jsou opatřeny velkými posuvnými okny, a vnitřní prostor od zelené zahrady dělí pouze nízká silná zídka opatřená širokým okenním rámem, na kterém má majitelka květináče s kvetoucími orchidejemi. Barevný základ interiéru je v přírodních tónech doplněný zemitou červenou. Materiály jsou také přírodní a převládá dřevo.
Celkový dojem z domu a zařízení je opravdu příjemný. Corinně se podařilo vytvořit místo, kam se ráda vrací nejen ona, ale i její hosté, aby se pokochali zelení, prohlédli si sbírku obrazů a uprostřed rozkvetlé zahrady podebatovali s majitelkou domu o životě, umění a cestování.

TEXT: Martina Paulová, FOTO: Iveta Kopicová

< Nádherná velká okna propouštějí do pokoje slunce a čerstvý vzduch. Pak už stačí jen dobře sladěný pohodlný nábytek a odpočinek může začít

> Pod stromem na pečlivě posekaném trávníku stojí kovový stůl se čtyřmi skládacími židlemi. V upravené zahradě je radost si u něj posedět

Zahrada je s citem upravená, poskytuje překrásná zákoutí a samozřejmě i prostor ke společnému jídlu nebo posezení. Velkými prosklenými plochami vstupuje zahrada ze dvou stran i do obývacího pokoje

INZERCE

Ideální varianta rodinného bydlení

Kompaktní tvar, nadčasový vzhled, promyšlená dispozice, velký vnitřní prostor a úspory nákladů na realizaci stavby i na provoz domácnosti, to jsou přednosti, které nabízí nový dům Ideal, nejúspěšnější projekt v historii společnosti Canaba. K tomu navíc ideální poměr ceny a užitné hodnoty a neomezenou životnost.

Rizalit významně zvětšuje využitelný prostor v podkroví. K domu lze bez problémů přistavět garáž a parkovací stání

Dům postavený na jednoduchém čtvercovém půdoryse řadí ke svým přednostem i velkou variabilitu. Bude se dobře vyjímat jak v městském, tak venkovském prostředí, zapadne do nové i starší zástavby. Jednoduchý čtvercový půdorys je uspořádán účelně a přehledně tak, aby byl maximálně využit veškerý vnitřní prostor.

V přízemí disponuje rodinný dům Ideal čtyřmi místnostmi. Ze vstupní haly se vchází do vzdušné a slunné společné obývací části a také do samostatné kuchyně s jídelnou. Toto uspořádání jistě přijde v dnešním uspěchaném světě vhod pro pohodové rodinné stolování, obě zóny jsou navíc navzájem propojeny v jeden celek v duchu současných interiérových trendů. V přízemí dále naleznete praktickou hobby místnost a WC s umyvadlem, kde si na přání můžete nechat vybudovat i sprchový kout.

V prvním podlaží se nachází klidová část se třemi ložnicemi, šatnou a velkou koupelnou. Půdní prostory přístupné z galerie poskytují další možnost úložného prostoru nebo vybudování obytné místnosti.

Dům o celkové podlahové ploše 121 m^2 může poskytnout pohodlný život i velké rodině, včetně dostatečných úložných prostor a odpovídajícího zázemí. V provedení na klíč se nabízí za cenu 2 649 000 Kč včetně DPH.

PŘÍZEMÍ

PATRO

Společný obývací prostor zaujímá polovinu dispozice přízemí. Působí velmi vzdušně, protože okna vedoucí na 3 strany sem přivádějí slunce po celý den

< Kuchyňská linka ve tvaru písmene L poskytuje komfortní pracovní plochu

\/ Pokojům v prvním podlaží nechybí romantika podkrovních prostor. Díky racionálně navrženému půdorysu a vloženému rizalitu je zvětšen plnohodnotně využitelný prostor místností, jak tomu v podkrovních místnostech často nebývá

V koupelně ve druhém podlaží je dost místa na vanu, 2 umyvadla, toaletu i bidet

Seznamte se tváří v tvář

Dům Ideal, realizovaný unikátní moderní technologií, přináší kromě úspor i výrazné zkrácení doby výstavby. Canaba smluvně garantuje dodání rodinného domu Ideal „na klíč" za pouhých 16 týdnů, a to včetně základové desky. Stejně jako ostatní domy Canaba, poskytuje i rodinný dům Ideal zdravé a nízkoenergetické bydlení. Uspoříte čas a peníze při výstavbě, ale i náklady na provoz domu. Rodinný dům Ideal si můžete prohlédnout během návštěvy vzorového domu v novém Centru vzorových domů v Nehvizdech u Prahy, kterou si snadno objednáte na 844 125 125 či na **www.cvzd.cz**

CANABA®
rodinné domy

TÉMA: Voda z vlastní studny

Voda je čím dál cennější, což si moc dobře uvědomují distributoři i spotřebitelé. Proto pokud to okolnosti a peněženka dovolí, nechte si vybudovat vlastní studnu. Poradíme vám jak.

Mezi lidmi se v souvislosti s vodou traduje mnoho mýtů a zkreslených představ. Zapomeňte na pověsti o obrovských podzemních jezerech, protože taková jezera u nás existují pouze v krasových oblastech a nejsou rozhodně obrovská. To samé platí o podzemních potocích. Ve skutečnosti se podzemní voda shromažďuje pod povrchem v pórech, puklinách a dalších dutinách hornin, hydrogeologové tomu říkají zvodnělé horniny. Podzemní voda pochází ze srážek, které vsákly do země a nyní se snaží jejími póry a skalními puklinami dostat k nejbližší vodoteči (potoku, řece). Teče rychlostí jen několik desítek centimetrů za den. Teprve když začnete vodu čerpat, zvýší se její rychlost a teče tam, kam ji žene podtlak, tedy ke studni.

Existují podzemní potoky?

Častým omylem tradovaným mezi laickou veřejností je názor, že pokud moje vykopaná studna sebrala sousedovi vodu, stačí studnu posunout o tři metry doleva a vše se vrátí do původního stavu. Jako by výkop studny přerušil nějaký podzemní potok, který tekl k sousedovi. Takto to ale s vodou v zemi opravdu není. Podzemní voda je totiž rozmístěna ve vrstvách (patrech), jejichž dno tvoří vrstva nepropustných hornin. Podle hydrogeologů tak většinu problémů, které vznikly kvůli nové studni, zavinilo buď to, že novou studnou protekla voda z horního patra dolů, anebo to, že území, ze kterého ke studním přitéká podzemní voda, je příliš malé a nemá dostatečnou kapacitu pro dvě studny.

Na schématu je dobře vidět koloběh vody v krajině, kdy se odpařená voda sráží v mraky a v kapky, které dopadají na povrch země, kam vsakují. Dole je patrný rozdíl mezi mělkou a hlubokou podzemní vodou

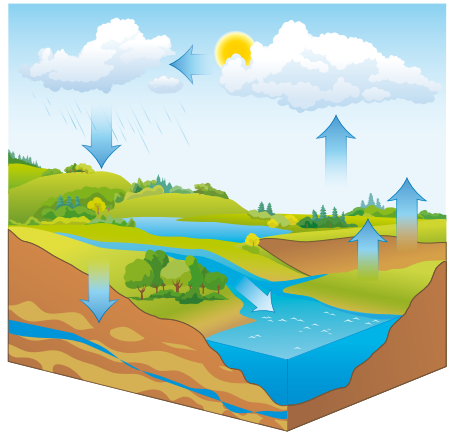

DOBRÁ RADA

V České republice je pro navrhování, výstavbu a provoz nových nebo zrekonstruovaných studní a jiných jímacích objektů prosté podzemní vody závazná technická norma ČSN 75 5115 „Jímání podzemní vody". V zásadě se zde rozlišuje jímání mělké podzemní vody, jímání pramenů a jímání hluboké podzemní vody.

Mělká voda

Mělká podzemní voda je vsáklá dešťová voda, která stéká po nepropustném skalním podloží v malých hloubkách pod povrchem. Hladina se v těchto případech nachází většinou v hloubce 2 až 4 metry pod úrovní terénu, takže se zde studny na mělkou podzemní vodu dají zřídit za minimální náklady (většinou jde o kopané studny). Velmi vydatné bývají studny vyhloubené v náplavu řek a potoků, ale tam jejich hloubení musí provádět dobře vybavená zkušená firma. Hloubka těchto studní není příliš velká a v létě by mohly vyschnout, proto se dnes v takových místech doporučují spíše hlubší vrty. Dokážou je ale dobře udělat jenom speciální vrtné soupravy, které mají velmi pomalý postup, a proto každý metr takové vrtané studny stojí kolem šesti tisíc korun. Naštěstí ale nebývají příliš hluboké.

Nevýhody mělkých studní

U mělké podzemní vody je problematická její silná závislost na srážkách a nejistá jakost vody, protože do ní snadno pronikají všechny znečišťující látky vylité anebo vysypané na povrch země. Tyto studny se budovaly nejvíce v minulosti a svému účelu sloužily dobře, ale příroda tehdy byla čistá a bez chemie. Spotřeba vody tehdy byla také mnohem menší než dnes, protože pro vodu se chodilo s konví či s vědrem. S nástupem elektrických čerpadel se však situace radikálně změnila. Většina studní zkrátka byla dimenzována pro vědro, a ne pro elektrické čerpání do domácího vodovodu. Dnes jsou mělké studny vhodné především pro zalévání.

Voda z hlubin

Pokud chcete získat plnohodnotný zdroj vody, nezbývá nic jiného než se za vodou vypravit do hlubin země. V hloubce řádově desítek metrů pod zemí se vyskytuje řídká síť skalních puklin, kterou dělí od mělké podzemní vody téměř nepropustná vrstva hornin. Takzvaná hluboká podzemní voda je vysoce kvalitní. Hlavně díky tomu, že proudí ve velkých hloubkách a v horninách se pohybuje velmi pomalu. Tato voda urazí ohromné vzdálenosti, takže se jednak dokonale vyčistí a zároveň se obohatí o cenné minerály. Jen pro vaši představu, voda pohybující se v hlubinách v prostředí pískovců v severních Čechách je stará až 6 000 let. To znamená, že voda, kterou si dnes např. na Českolipsku načerpáte z vrtu, dopadla na zemský povrch už v pozdní době kamenné.

Jediná cesta, jak se k hluboké podzemní vodě dostat, je vrtání. Studny lze vrtat různým způsobem, závisí to na charakteru hornin. Nejsnadněji se vrtá do pevné skály, protože se vrt nezavaluje.

Vodu z vrtaných studní lze většinou užívat jako pitnou, nejdříve si ale nechte udělat její rozbor. Pro provedení vrtané studny rozhodně zvolte firmu, která má odpovídající licenci a správné strojní vybavení. Nenechte se zlákat nízkou cenou – levné firmy obvykle pracují s lomovými vrtačkami, které v konečném důsledku vrt znehodnocují a voda nemá dostatečnou kvalitu. >>

Péče o čisté prostředí

Pokud se na zemském povrchu vyskytují zdroje znečišťujících látek, jako jsou hnojiště, splašky, umělá hnojiva, ropné látky, skládky odpadů, je pravděpodobné, že tyto látky spolu se srážkovými vodami vsáknou do podzemní vody. Naštěstí mají horniny velkou samočisticí schopnost – působí jako ohromné přírodní filtry, proto bývá podzemní voda výrazně kvalitnější než voda povrchová. Je proto vhodnější jímat podzemní vodu pro pitné účely z větších hloubek, aby ovlivnění škodlivinami z povrchu bylo co nejmenší. Filtrační schopnost hornin ale není nekonečná a s některými látkami si země prostě neporadí. Proto je třeba chovat se k přírodě šetrněji. Až budete mít nutkavou potřebu vylít na zem např. vyjetý olej nebo nějakou jinou chemikálii, myslete na vodu, kterou budete pít.

INZERCE

remmers

OCHRANA DŘEVA

WOHNRAUM-LASUR je vosková emulze na bázi včelího vosku, přírodní pryskyřice a lněného oleje na ochranu a dekoraci nábytku a obložení v interiéru. Lze použít i v extrémně vlhkých prostorách jako jsou koupelny.

HARTWACHS-ÖL je tvrdý voskový olej na podlahy, obklady, schodiště a nábytek na bázi přírodních olejů a vosku, který umožňuje dřevu „dýchat".

Remmers CZ s.r.o., Kolovratská 1445,
Říčany u Prahy
tel.: 323 604 877, www.mujremmers.cz

Než začnete stavět studnu

Než začnete podnikat všechny kroky nutné pro výstavbu studny (hydrogeologický průzkum nebo projektová dokumentace), důkladně zvažte, kolik vody a k čemu vlastně budete potřebovat.

Počítáte s vodou jen pro zalévání nebo jako hlavní zdroj pro celý dům? Pokud ano, je nutné zohlednit, kolik členů má vaše domácnost nebo jak velkou máte zahradu, jakým způsobem budete dům využívat (celoročně nebo jen k rekreaci). Do výpočtu zahrňte i domácí zvířectvo a mytí automobilu a zohledněte počet WC v domě i bojler či průtokový ohřívač. Podle těchto ukazatelů můžete zhruba stanovit, jakou vydatnost by měla vaše studna mít, jak by měla být v daném území hluboká a jakého druhu by měla být.

Výpočet spotřeby vody

Orientační odhad spotřeby vody vašeho domu či chaty se vypočte na základě přílohy č. 12 k vyhlášce č. 428/2001 Sb. Ministerstva zemědělství ČR ze dne 16. 11. 2001, která stanovuje směrná čísla pro spotřebu vody z veřejných vodovodů. Například pro rodinný dům se čtyřmi trvale žijícími obyvateli, s teplou vodou, zahradou o rozloze 400 m^2 a jedním osobním automobilem činí celková spotřeba vody cca 210 m^3/rok. Když toto číslo vydělíte počtem dnů v roce, získáte objem spotřebované vody na den. Pak už jen stačí výsledek převést na kubický metr za sekundu a ten vydělit tisícem a dostanete relativně potřebnou vydatnost studny cca 0,007 l/s. Pokud k tomuto výsledku připočtete 50 %, získáte konečnou potřebnou vydatnost studny, což u našeho konkrétního případu činí cca 0,015 l/s. Nezapomeňte, že jde pouze o orientační a informativní údaj, proto relevantní výpočet nechte na hydrogeologovi.

Kopaná, nebo vrtaná?

Ve chvíli, kdy už alespoň přibližně víte, kolik vody budete potřebovat, přichází na řadu volba typu studny a vyřešení mnoha s tím spojených otázek. Jde o to, jakou technologii bude nejvhodnější pro studnu zvolit, nebo jak musí být studna hluboká, abyste měli dostatek kvalitní vody. Tyto otázky vám zodpoví hydrogeolog. Ten ještě před návštěvou pozemku vyhledá v Geofondu České geologické služby, zda se v okolí neprováděly nějaké vrty či jiné geologické práce, a také zjistí, v jakých hydrogeologických podmínkách se daná oblast nachází. Hydrogeolog si tak udělá o věci předběžnou představu, kterou při své návštěvě porovná se skutečností. V ojedinělých případech může napsat hydrogeologický posudek, na jehož základě autorizovaný inženýr vodohospodářských staveb vyprojektuje studnu. Většinou to ale tak jednoduché nebývá. Pod zem totiž není vidět a hydrogeolog ručí za to, že jím navržená studna neovlivní studny sousedů. Proto změří hladiny okolních studní, určí na pozemku vhodné místo pro průzkumný vrt a vypracuje projekt. V projektu určí takový způsob provedení vrtu, aby nemohl způsobit změnu vodních poměrů v okolí a odebíral jenom tu podzemní vodu, kterou okolní studny nemohou využít. Hydrogeolog dále určí firmu, která má odpovídající technologii a je schopna zajistit bezpečný, funkční a kvalitní vrt. Teprve podle výsledků získaných při hloubení vrtu navrhne jeho definitivní konstrukci

Cena za studnu

Zatímco náklady u kopané studny se dnes pohybují již v rozmezí 6 500 až 9 000 Kč na jeden metr, u vrtaných studní pro individuální zásobení se pohybují zhruba od 900 do 7 000 Kč na jeden metr (dle průměru, vrtné technologie a stavu podloží). Ceny vrtů a studní jsou odhadnuty i s výstrojí, to znamená včetně pažnic u vrtů a skruží u kopaných studní. Lze je porovnávat jenom u srovnatelných technologií a průměrů. Stokorunové rozdíly za metr vypadají opticky velké, ale v celkové investici se několikatisícový rozdíl mezi firmami rozplyne v jiných položkách.

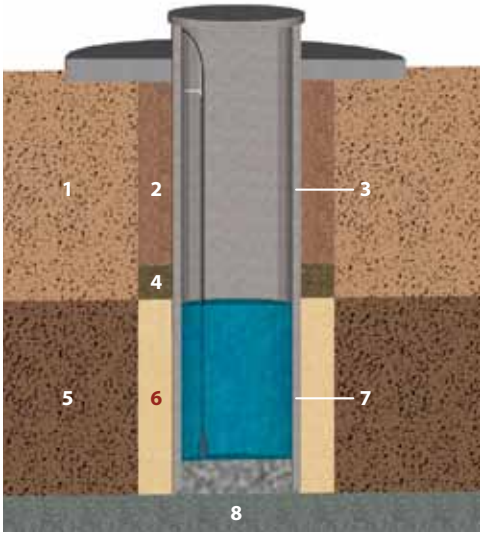

KOPANÁ STUDNA

Výstroj kopané studny dnes sestává z betonových skruží, pro domy jde obvykle o průměry 1 či 1,5 m.

1 krycí vrstva
2 jílové těsnění
3 skruže „na maltu“
4 hlinitý dusaný zásyp
5 mocnost zvodnění
6 obsyp
7 skruže „na sucho“
8 podloží

a po čerpací zkoušce a laboratorním rozboru podzemní vody doporučí v Souhrnné závěrečné zprávě způsob jeho využití. Bez tohoto jeho vyjádření vám nemůže vodoprávní úřad povolit odběr podzemní vody a vydat stavební povolení ke stavbě studny – v tomto případě z již provedeného vrtu. Zde je na místě zdůraznit, že takové vyjádření může vydat pouze hydrogeolog, proutkař k tomu nemá osvědčení o odborné způsobilosti. >>

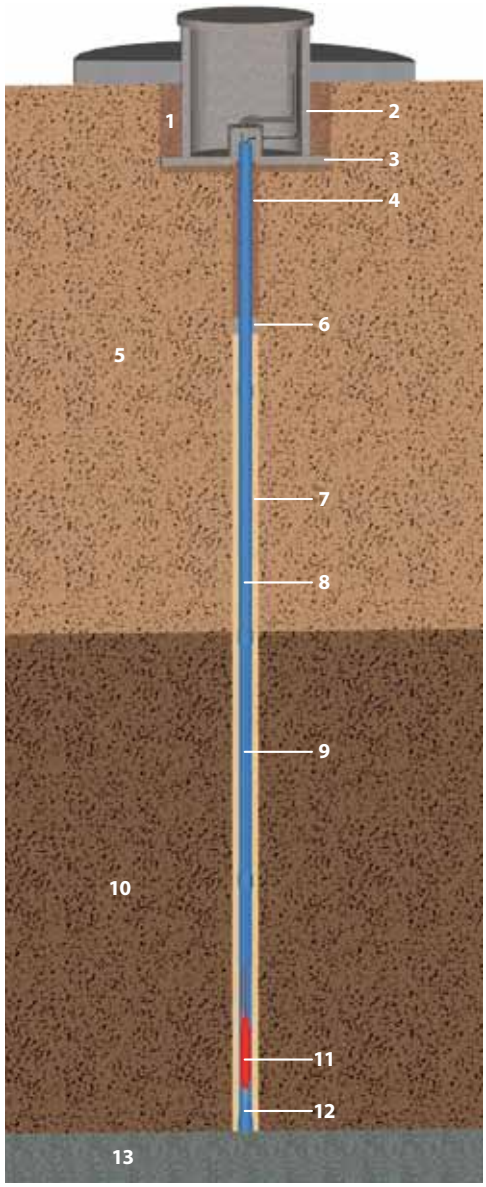

Vrtné soupravy

Zeměvrtných souprav je mnoho druhů. Vrtají průměrem od 120 mm do 750 mm, některé rotačně příklepným, jiné rotačním nebo nárazovotočivým způsobem, některé vzduchovým, jiné kapalným výplachem či nasucho, některé jen do pevné skály, jiné do nesoudržných zvodnělých hornin. Jejich použitelnost v konkrétním prostředí musí podle hydrogeologických a geotechnických podmínek, hloubky vrtu a možnosti přístupu na pozemek posoudit hydrogeolog. Aby vrt neohrožoval okolní studny a aby byla jeho životnost srovnatelná se životností objektu, který má zásobovat, je lepší nechat volbu vrtné firmy na něm. Mnohé firmy totiž mají jenom jednu vrtnou soupravu, se kterou se pokouší vrtat všude.

VRTANÁ STUDNA

Výstroj vrtané studny sestává z plných a perforovaných zárubnic, utěsněných jílem či cementem, a obsypů.

1 a **4** jílové či cementové těsnění
2 skruže „na maltu“
3 betonová deska
5 krycí vrstva
6 zásyp z písku
7 obsyp
8 plná zárubnice
9 perforovaná zárubnice
10 zvodněná vrstva
11 čerpadlo
12 kalník
13 podloží

INZERCE

ANDRIS
NOVÁ DIMENZE OHŘEVU VODY
- malé rozměry
- rychlý ohřev vody
- komfortní ovládání
- elegantní italský design

ariston.com

ARISTON

/ ANDRIS LUX ECO
10-15-30 litrů

/ ANDRIS LUX
10-15-30 litrů

/ ANDRIS R
10-15-30 litrů

Výstavba studny v praxi

Umístění, výstavba a užívání studny jsou ovlivněny řadou faktorů. Kromě těch přírodních je třeba respektovat řadu zákonných ustanovení a předpisů. Neobejdete se ani bez stavebního povolení.

Studna musí být umístěna a vybudována tak, aby využitelné množství podzemní vody z okolních existujících studní nebylo sníženo pod úroveň povolenou vodoprávním úřadem. Před budováním nové studny se zaznamenávají stavy hladiny a hloubky dna okolních studní. Určení místa, kde bude studna vybudována, předchází hydrogeologický průzkum daného místa či hydrogeologický posudek. Provádí jej osoba s osvědčením o odborné způsobilosti v oboru hydrogeologie. Je nutno posoudit stav zdrojů možného znečištění a v případě potřeby zajistit odstranění závad. U studní s pitnou vodou musí vzdálenost od zdrojů možného znečištění vyhovovat hodnotám nejmenších vzdáleností, uvedeným v tabulce.

Cesta ke stavebnímu povolení

Každá studna musí právně vyhovovat stavebním, báňským, vodohospodářským a geologickým předpisům. Studnu tedy můžete hloubit buď pod dohledem hydrogeologa jako řádně vyprojektované, evidované a ohlášené geologické průzkumné dílo, které pak úřad po územním a vodoprávním řízení převede na studnu. Nebo, a to je druhá možnost, jako vodohospodářskou stavbu, předem povolenou na základě projektu vypracovaného autorizovaným projektantem v oboru vodohospodářských staveb podle připojeného hydrogeologického posudku. Vyřízení povolení studny není procházka růžovým sadem, ale značnou část této práce za vás může vykonat hydrogeolog. >>

Jaká jsou největší úskalí při budování studny?

ODPOVÍDÁ: RNDr. Petr Čížek, hydrogeolog a zřizovatel informační webové stránky www.studny.info

Podle ČSN 75 5115 a podle geologického zákona musí být prakticky každá studna provedena na bázi průzkumného díla, které musí vyprojektovat, řídit a vyhodnotit odpovědný řešitel, fyzická osoba s osvědčením o odborné způsobilosti, které vydává ministerstvo na základě vysokoškolské kvalifikace, praxe v oboru a přezkoušení před odbornou komisí. Skutečnost je ovšem jiná. Většina studní je objednána u vyučeného zámečníka. Ten ji někde umístí, nějak vyvrtá a potom vyplní předtištěný papír, na který mu někdo, kdo to nikdy neviděl, pravidelně dává svůj kulatý štempl. Následky ale mohou být fatální. Proto si ověřte, komu zhotovení vaší studny svěříte.

Ostražitý bych také byl ohledně smluvních garancí na studnu. Mnoho firem poskytujících „záruku na vodu“ v jejích podmínkách uvádí, že je splněna, když do vrtu nastoupá voda, a proto si uvědomte, že voda se stáhne do každé díry do země, která zasahuje pod hladinu okolní podzemní vody, a že pro funkci studny je podstatné, za jak dlouho tam zase znovu nateče, když ji vyčerpáte. „Záruku na vodu“ nabízejí nejčastěji vrtaři s velmi jednoduchým vybavením, kteří po provedení vrtu jeho vydatnost většinou ani nezjišťují. Mnohé z těchto firem se brání reklamaci, že fakturovaly větší hloubku vrtu, než je skutečná, tvrzením, že spodní část vrtu spadla. Doporučujeme si od nich vyžádat návrh smlouvy vždycky předem, a ne teprve když přijedou na pozemek. Musíte mít čas si ji pořádně přečíst a ujistit se, že vám podmínky jejich „záruky na vodu“ ve skutečnosti neznemožní reklamovat vrt, který byl už od počátku z hydrogeologických, geotechnických anebo stavebně konstrukčních důvodů nepoužitelný. Podle §646 občanského zákoníku č. 40/1964 Sb. se na vrtané studny vztahuje stavební záruka 3 roky. Teprve od června 2010 musí být podle článku 5.3.2.1 závazné ČSN 75 5115 Jímání podzemní vody každá vrtaná studna vystrojena zárubnicí, která zajistí stabilitu objektu po celou dobu jeho životnosti. Studna vyvrtaná po červnu 2010 a deklarovaná jako trvalá stavba se tedy nesmí zavalit, a pokud se to stane, je možné tuto závadu reklamovat i po uplynutí tříletého období.

NEJMENŠÍ VZDÁLENOSTI STUDNÍ OD MOŽNÉHO ZDROJE ZNEČIŠTĚNÍ

Zdroje možného znečištění	Nejmenší vzdálenost	
	málo prostupné prostředí	prostupné prostředí
Žumpy, septiky, kanalizační přípojky	12 m	30 m
Nádrže tekutých paliv pro individuální vytápění umístěné v budově, nebo samostatné pomocné budově	7 m	20 m
Chlévy, močůvkové jímky a hnojiště při drobném ustájení jednotlivých kusů hospodářských zvířat	10 m	25 m
Veřejné pozemní komunikace	12 m	30 m
Individuální umývací plochy motorových vozidel a od nich vedoucí odtokové potrubí a strouhy	15 m	40 m

Dále se posuzuje také vzdálenost od sousedních staveb, od hranic pozemku, od vzrostlé zeleně apod. Pokud tyto minimální vzdálenosti nelze dodržet u studny, která má sloužit k získávání pitné vody, je třeba požádat s patřičným odůvodněním místně příslušný stavební úřad o povolení výjimky podle §169 stavebního zákona. Zdůvodnění výjimky může zpracovat pouze hydrogeolog. Pokud nebude žádost uznána, zakazuje stavební zákon takovou studnu zřídit.

PREFA
STŘECHA SILNÁ JAKO BÝK!

STŘEŠNÍ A FASÁDNÍ SYSTÉMY

ŠIROKÝ VÝBĚR BAREV A DOPLŇKŮ, ZÁRUKA 40 LET

Střecha: falcovaná taška PREFA, antracitová P.10
Fasáda: PREFA Sidings, stříbrná metalíza

10 DOBRÝCH DŮVODŮ PRO ZNAČKU PREFA

ODOLNÁ VICHŘICÍM!
REZUVZDORNÁ!
NEROZBITNÁ!
LEHKÁ!
KRÁSNÁ!
STÁLOBAREVNÁ!
OPTIMÁLNÍ PRO REKONSTRUKCE!
KOMPLETNÍ SYSTÉM!
EKOLOGICKÁ!
ZÁRUKA 40 LET!

PREFA ALUMINIUMPRODUKTE s.r.o.
T +420 234 496 501 | E office.cz@prefa.com

*Při záruce na barvu se jedná o záruku lakovaného povrchu vůči odprýskání a tvorbě puchýřů za podmínek uvedených v záručním certifikátu. Více informací na www.prefa.com/zaruka.

STŘECHY & FASÁDY WWW.PREFA.COM

INZERCE

⋀ Vybavení studny musí odpovídat požadovanému množství vody pro domácnost, kvalitě vody i hloubce studny

⋁ Ponorné čerpadlo bývá ve studni upevněno na ocelovém lanku. Nemělo by viset na výtlačném potrubí a v žádném případě už vůbec ne na elektrickém kabelu

Studna jako průzkumné dílo

(12 nezbytných kroků k vlastní vodě)

1 Vypracování a schválení projektu geologických prací
2 Evidence geologického průzkumu v Geofondu České geologické služby
3 Ohlášení geologických prací spojených se zásahem do pozemku obecnímu úřadu
4 U vrtů hlubších než 30 m je nutné zaslat projekt průzkumu k odsouhlasení na krajský úřad
5 Oznámení vrtů hlubších než 30 m báňskému úřadu
6 Písemná dohoda o vstupu na pozemky jiných majitelů
7 Protokol o provedeném zajištění nebo likvidaci průzkumného díla
8 Čerpací zkouška a rozbor vzorku vody
9 Vypracování závěrečné zprávy geologického průzkumu hydrogeologem
10 Vypracování projektu stavby studny autorizovaným inženýrem z oboru vodního hospodářství
11 Veřejnoprávní řízení stavebního a vodoprávního úřadu k umístění stavby, k povolení odběru podzemní vody a ke stavbě studny z průzkumného vrtu
12 Kolaudace

Vodohospodářská stavba

Další možností je získat studnu jako vodohospodářskou stavbu povolenou na základě projektu autorizovaného projektanta v oboru vodohospodářských staveb a hydrogeologického posudku, což zahrnuje:
1 Vypracování hydrogeologického posudku hydrogeologem
2 Vypracování projektu stavby studny autorizovaným inženýrem z oboru vodního hospodářství
3 Veřejnoprávní řízení stavebního a vodoprávního úřadu k umístění stavby, k povolení odběru podzemní vody a ke stavbě studny z průzkumného vrtu
4 Ohlášení prací báňskému úřadu, pokud jde o klasickou studnu hlubší než 3 m anebo o vrt delší než 30 m
5 Při hloubení musí být předem zpracována a pak průběžně doplňována dokumentace, kterou musí hydrogeolog odevzdat v Geofondu České geologické služby
6 Čerpací zkouška a rozbor vzorku vody
7 Kolaudace

TEXT: Adam Krejčík
FOTO: Thinkstock, archiv
ILUSTRACE: Tomáš Milsimer

Zkoušky a rozbory

Po vyhloubení a vystrojení vrtu následuje čerpací zkouška, která spočívá v nepřetržitém čerpání vody při udržování určité hladiny vody ve studni. Sleduje se měnící se vydatnosti vrtu, a je-li to třeba, pozoruje se při ní i hladina vody ve studních sousedů. Vaši sousedé by měli ve vlastním zájmu umožnit měření studny na svém pozemku, přestože to žádný zákon nenařizuje. Výsledky čerpací zkoušky se nakonec obvykle znázorňují grafem, který ukazuje jímací schopnost vrtu a jeho vliv na sousední studny.
Kvalitu pitné vody stanovují hygienické limity jakosti pitné vody. Na čem s vaší studnou jste, nejspolehlivěji zjistí autorizovaná laboratoř nebo hygienická stanice chemickým rozborem. Vzorek pro rozbor odebere hydrogeolog nebo čerpací četa těsně před vypnutím čerpadla na konci čerpací zkoušky. Rozsah rozboru vzorku vody se řídí vyhláškou ministerstva zdravotnictví. Pokud nezamýšlíte studnu používat jako zdroj pitné vody, postačí takzvaný krácený rozbor. Jestliže naopak studnu plánujete jako zdroj pitné vody, laboratoř provede rozbor v úplném rozsahu, aby zjistila, jestli se skutečně neotrávíte – v tomto případě se testuje celkově více než padesát položek. Krácený rozsah stojí cca 1 000 Kč, úplný rozsah 5 500 Kč.

Vyhrajte

TYPOVÝ PROJEKT RODINNÉHO DOMU

OD SPOLEČNOSTI G SERVIS CZ, s.r.o. DLE VLASTNÍHO VÝBĚRU Z KATEGORIE „TOP 25" V HODNOTĚ 28 600 Kč.

Jak na to?

Odešlete svou SMS na číslo 900 09 06 ve tvaru:

SOU(mezera)**GS2**(mezera)odpověď na soutěžní otázku**(A, B nebo C)**(mezera)**JMENO**(mezera) **PRIJMENI**(mezera)**MESTO**

Příklad:

SOU GS2 A JAN NOVAK PRAHA

(takto sestavená SMS by jako správnou odpověď označila variantu A. SMS je pouze ilustrační nemusí se jednat o správnou odpověď).

Důležité:

Všechny údaje musí být odděleny mezerou. Správně sestavená SMS zpráva Vám umožní vstup do soutěže.

Výherce bude do 31. 10. 2015 uveřejněn na webu www.mujdum.cz

PROVĚŘENÁ KVALITA | VÝHODNÁ CENA | ZÁRUKA ORIGINALITY | CERTIFIKÁT KVALITY | VODOSTÁLÝ TISK

Soutěžní otázka:

Kolik novinek rodinných domů pro rok 2015 vydal G SERVIS CZ?

A) 28 B) 12 C) 5

Obecná ustanovení:
a) Organizátorem soutěže je společnost Business Media CZ, s.r.o. se sídlem Nádražní 32, 150 00 Praha 5 (dále jen organizátor). Soutěž probíhá v období **od 19. 8. 2015 do 30. 9. 2015 do 12 hod.** b) Soutěže se může zúčastnit fyzická osoba s trvalým pobytem na území ČR starší 18 let. Z účasti v soutěži jsou vyloučeni zaměstnanci organizátora, společnosti MobilBonus, s.r.o., G SERVIS CZ, s.r.o., A.L.L. production, s.r.o., rodinní příslušníci a jejich blízcí. c) Technicky zajišťuje společnost MobilBonus, s.r.o. Cena SMS zprávy je 6 Kč s DPH. Infolinka MobilBonus +420 777 717 535, help@mobilbonus.cz (po-pá 08-16h), www.platmobilem.cz. d) Organizátor si vyhrazuje právo zkrátit, přerušit nebo zrušit soutěž, změnit její pravidla. Organizátor soutěže si vyhrazuje právo ve sporných případech s konečnou platností rozhodnout podle svého uvážení. e) Vstupem do soutěže se všichni účastníci zavazují dodržovat její podrobná pravidla. f) Vymáhání výhry a účasti v soutěži právní cestou je vyloučeno. g) Součástí podmínek soutěže je i zpracování osobních údajů účastníků, každý účastník vyslovuje souhlas s tímto zpracováním podle zákona č.101/2000 Sb. Tak, jak je definováno v podrobných pravidlech. Podrobná pravidla soutěže jsou k nahlédnutí na webové stránce www.bmczech.cz. V případě dotazů volejte HELP LINE 234 092 858 (po-pá 8-16:00 hod.) nebo pište na email: info@predplatne.cz

GSERVIS CZ
PROJEKTY A REALIZACE RODINNÝCH DOMŮ

NECHTE SE NALÁKAT POHLEDEM NA MOŽNOU VÝHRU A ZÍSKEJTE NÁPOVĚDU NA WWW.VYBERSIDUM.CZ!

Rady pro obklady

Přemýšlíte, jak oživit koupelnu, i když nemáte na drahé obklady? I jednoduchý nápad může vést k pozoruhodným výsledkům. Máme pro vás několik tipů, jak na to.

Zatímco baterii, vanu či umyvadlo lze s určitými zásahy vyměnit relativně snadno, obklad je spolu s rozvody nedílnou součástí koupelny a žádná změna se neobejde bez bourání. Proto je prvotní volba obkladu velmi důležitá jak z hlediska trvanlivosti, tak vzhledu. A když navíc finanční rozpočet neslibuje velký rozlet, babo raď… I v takovém případě však existuje několik způsobů, jak docílit zajímavého vzhledu nenásilnou a nepříliš nákladnou cestou. Někdy se koneckonců jednoduché řešení ukáže jako to nejlepší – líbí se totiž i za 5 či 10 let.

Barevně odlišený pruh obkladu či tenká listela dokáží zázraky (série Porto, RAKO)

Výrobci nabízejí série s rozměrově kompatibilními formáty

Hra se spárami a formáty

Spárování není dnes příliš v módě, k trendům patří velké formáty a kladení obkladů a dlažeb s minimálními spárami či dokonce beze spár (to ale technici z fyzikálních důvodů příliš nedoporučují, protože každá dlaždice časem „pracuje“ a může dojít k poruchám). Přesto se velikost formátu a spárořez významně podílí na vzhledu koupelny.

Působivého efektu můžete dosáhnout kombinací různých velikostí dlaždic. K nejpoužívanějším formátům patří dlaždice a obklady o rozměrech 20 × 20 cm, 30 × 30 cm, 20 × 40 cm, popř. 30 × 60 cm atd. Řada výrobců nabízí v rámci jedné série několik formátů – od malého 10 × 10 až po velkorysé 30 × 60 i 60 × 90 cm, či naopak drobné mozaiky.

∧ Půvab střízlivé koupelny spočívá v kombinaci obkladu o formátu 20 × 40 cm s mozaikou

< Rostlinný dekor „tón v tónu“ tvoří decentní dekoraci vhodnou do velké i malé koupelny (série Easy, RAKO)

Drobné dekory a listely

Velká koupelna nabízí řadu příležitostí k velkorysým výtvarným řešením, ale – ruku na srdce – budou se vám velké fialové květy na žlutém podkladu líbit i za 5 let? Výrazně mohou působit i kontrastní drobné prvky. Tenká červená listela po obvodě koupelny či několik drobných dekorů zdánlivě ledabyle „rozhozených“ v ploše vykonají své i na pozadí jednoduchého, jinak fádního bílého či šedého obkladu. >>

V malé koupelně úplně postačí jeden barevně kontrastní pruh (série Porto, RAKO)

Barevný kontrast

Nic nevynikne v interiéru tolik jako barevný kontrast. V malé koupelně se raději držte zásady, že méně je více (zvolte méně intenzivní barvy nebo barvám vymezte relativně menší plochu), ve velkém prostoru si můžete pohrát více. Intenzivní barvou můžete zvýraznit celou jednu stěnu nebo jen část, vanu, sprchový kout, zvolit kontrastní obrazce a podobně. Variant je neomezeně mnoho, záleží na vašem citu, co daný prostor (a vaše oko) „unese“.

Červená, černá a bílá – nadčasová kombinace, která vynikne zejména ve velkém prostoru

Jak rafinovaně pracovat s obkladem?

RADÍ:
Pavel Novák,
creative shop RAKO
www.rako.cz

Za nejrafinovanější materiál bych asi označil keramickou mozaiku. Nezapomínejme na všechny výhody, které ji odjakživa dělaly nenahraditelnou: je vskutku odolná se všemi technickými přednostmi keramického obkladu a zaručuje dlouhou životnost. Právě s mozaikou můžete obkládat nestandardně zakřivené plochy, jako jsou vestavěné niky, police pro odkládání věcí, dna sprchových koutů i čelo vany. S mozaikou oživíte jednoduchý design základního obkladu či dlažby nebo naopak můžete dosáhnout kontrastu velkého a malého formátu. Mozaika je nádherným příkladem tvárnosti keramického obkladu k vytvoření jednoduchých a přitom vysoce atraktivních i oblých tvarů.

Šedá, bílá a žlutá kombinovaná ve velkém formátu i v mozaice působí živě a dynamicky. V malé koupelně nepřekombinovat! (série Tendence, RAKO)

Střídání matného a lesklého povrchu je efektní i na mozaice (série Senso, RAKO)

Střídání matu a lesku

Vysoký lesk patří k trendům dneška. Najdeme ho i u koupelnových obkladů a dlažeb – některé série dávají na výběr vysoce lesklou glazuru či matný povrch. Je-li v koupelně dostatek denního světla, může nápadité střídání matných a lesklých povrchů vést k nečekaným vjemům. Syté barvy je ještě více umocňují, kombinace lesklé a matné černé dokáže úplné zázraky.

TEXT: Jitka Pálková, FOTO: archiv

Kontrastní barvy, vícebarevná mozaika a barevné spáry k tomu – možná už je toho trochu příliš...

NÁŠ TIP

Spáry výrazných barev oživí méně nápadité či jednobarevné obklady. Při plánování si však uvědomte, že výrazné barvy spárovacích hmot opticky změní celý prostor! Moderní spárovací hmoty Rako System vycházejí vstříc zájmu zákazníků, a tak je pořídíte v široké paletě odstínů. Díky pokrokovým recepturám si spáry v koupelně uchovají dlouhodobě svou trvanlivost i krásu.

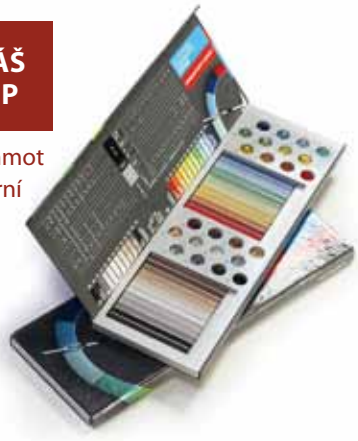

Bílý základ, modrý rám okna, modrá listela a modré spáry – skvělá kombinace úměrná velikosti prostoru koupelny

INZERCE

Porotherm

Nejprodávanější cihly v ČR

Porotherm T Profi
cihly plněné minerální vatou

- **extrémně odolný a trvanlivý** - 100 % nehořlavý, netoxický, splňuje nejvyšší požadavky na požární ochranu domu a bezpečí rodiny, fasádní povrch domu je mechanicky pevný a odolný
- **zcela přírodní** - ekologicky čistý stavební materiál pro zdravé bydlení, neobsahuje žádné chemické látky ani škodlivá pojiva
- **jedinečné tepelněizolační vlastnosti** - zdivo z cihel Porotherm T Profi je zbytečné zateplovat

www.porotherm.cz

Wienerberger
Building Material Solutions

Instalace a obklad rohové vany

Všeuměl v oboru stavby a údržby domu Miroslav Rendek si na nedostatek práce opravdu nemůže stěžovat. Tentokrát měl za úkol nainstalovat vanu v koupelně a obložit ji mozaikou.

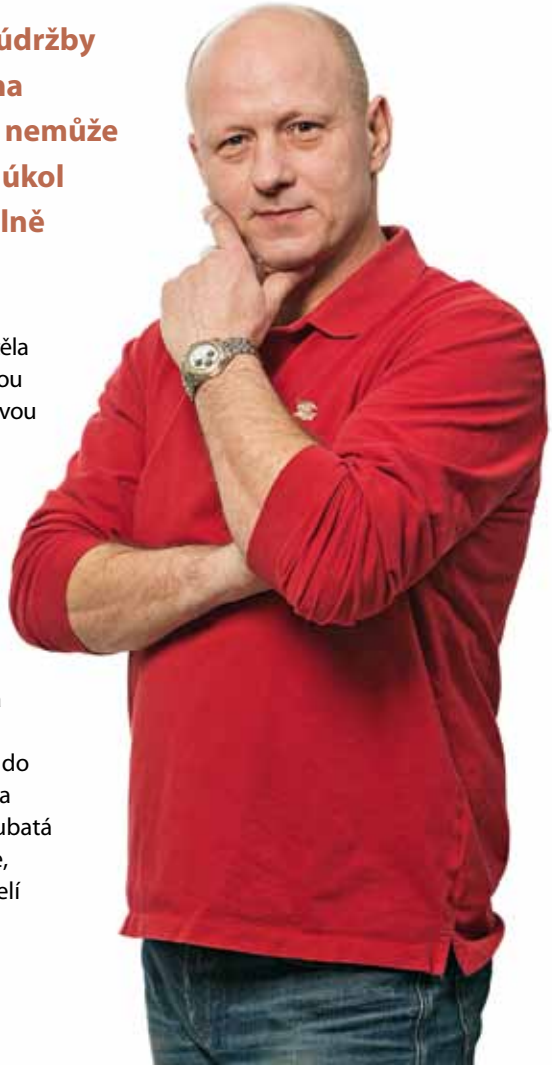

ÚKOL Při rekonstrukci koupelny chtěla majitelka domu vyměnit původní malou obdélníkovou vanu za větší vanu rohovou a bok vany obložit mozaikou.

MATERIÁL suchý cementový potěr, tekutý hydroizolační nátěr, hmoždinky, šrouby, penetrace na Ytong, flexibilní stavební lepidlo, spárovačka, tvárnice Ytong tl. 50 mm, flexibilní připojovací hadice pro odpad, skleněná mozaika

NÁŘADÍ příklepová vrtačka, vrták do betonu, vodováha, šroubovák, pila na Ytong, rašplové hladítko na Ytong, zubatá špachtle, spárovací gumová špachtle, houba, štětec, nůž s odlamovací čepelí

Uvolněné místo po minulé vaně bylo třeba vyčistit a zaizolovat potěrem a hydroizolací

Pro výplň boku vany posloužily nařezané pruhy z ytongové desky tl. 5 cm

Nejprve bylo třeba odstranit původní vanu a upravit místo pro vanu novou. Pro úpravu podkladní plochy jsem použil betonovou mazaninu a dvě vrstvy hydroizolačního nátěru. Po vytvrdnutí podkladu jsem usadil vanu na nožičky a pomocí aretačních prvků a vodováhy jsem nožičky „vyšrouboval" do roviny. V místech, kde vana přiléhala ke stěnám, jsem vanu přichytil pomocí speciálních háčků, které byly součástí instalačního setu k vaně. (Háčky jsem před tím přivrtal a přišrouboval ke zdi.)

Formování boku

Kulatý bok vany jsem vyzdil z Ytongu o tloušťce 50 mm. Desku jsem nařezal na „proužky" a usadil je do flexibilního stavebního lepidla. Přitom jsem musel dbát, aby povrch Ytongu byl nepatrně „utopený" pod rovinou okraje vany, aby zbylo místo na obklad. Pomocí speciální rašple na Ytong jsem zbrousil ytongové lamely do kulata a domodeloval tak tvar boku vany. Pak už zbývalo dočista zbroušený povrch natřít penetračním nátěrem a pustit se do finální vrstvy na zaobleném boku vany – do mozaiky.

Mozaikový obklad

Při aplikaci obkladové mozaiky je kvůli volbě správného lepidla důležité vědět, jaký typ mozaiky používáte. Pro lepení skleněné mozaiky se používá jiné lepidlo než pro lepení keramické mozaiky, což jsem si ohlídal už v prodejně. Mozaika je připevněna na podkladní síťce, což skvěle usnadňuje práci, takže si mozaiku snadno položí i laik. V mém případě ale bylo nutné dobře změřit výšku vany a mozaiku naformátovat. Začal jsem od kraje vany, pečlivě mozaiku přilepil a přečnívající část mozaiky na konci odříznul odlamovacím nožem. Nakonec jsem celou operaci dokončil vodoodpudivou spárovačkou. Nanáší se gumovou špachtlí, spárování jsem pečlivě provedl nejen ve spárách mozaiky, ale také kolem stěn, v místech, kde vana navazovala na stěny. Po zaschnutí jsem houbou umyl přebytečnou spárovačku z mozaiky.

Montážní otvor

Odpad z vany se dá připojit buď „natvrdo“, nebo použít flexibilní připojovací prvek – což byl i můj případ. Lidé jsou většinou zvyklí na montážní okénko v boku vany, ale já okénko nedělal. Pokud by to bylo potřeba, velmi snadno ostrým nožem ve spáře v obkladu vyříznu čtverec na boku vany a potom ho tam stejně jednoduše vlepím a spáru ošetřím spárovačkou.

Mozaika na boku vany je vyspárovaná a dokončená, včetně napojení na podlahovou krytinu. Zbývá už jen nainstalovat baterii a sprchu a dílo je zdárně hotovo

S Ytongem se pracuje velmi snadno, lehce se řeže i brousí do patřičného tvaru

TEXT: Adam Krejčík
FOTO: Miroslav Rendek, Jiří Hurt, archiv

INZERCE

Kam co uložit, kde co uchovat

Časy se mění, jíst však člověk potřebuje stále. K tomu si musí obstarat a taky někde uložit potraviny tak, aby se nasytil nejen v čase hojnosti, ale i v době, kdy příroda odpočívá.

To vše s notnou dávkou nadsázky, neboť v moderní kuchyni se supermoderním vybavením je strach o nedostatek základních potravin téměř irelevantní. Doba nás nenutí lovit ani dřít na poli, pěstitelství a chovatelství je spíše dobrovolným, byť značně rozšířeným koníčkem. Přesto když už se urodí, je nám líto plody naší práce vyhazovat jen proto, že jsme je nestihli včas zkonzumovat.

Trocha nostalgie

Pamatuji, jak u babičky celoročně vonívaly sušené bylinky, houby a křížaly. V komoře stával vedle sádelňáku i kamenný hrnec s kvašenými okurkami či kysaným zelím, visely zde copánky cibule a česneku, střapec kopru a pukét makovic. Čaje chutnaly po heřmánku, lipovém květu a lesním ovoci, sladilo se včelím zlatem a mazalo povidly, hostům se nabízela domácí ořechovka a rybízové víno. Brambory zimovaly ve stařičké vojenské bedně, místo ve sklípku měly i hromádky písku, prošpikované mrkví a petrželí. Vše, co se široko daleko urodilo a „sklidilo“, končilo pod víčkem, šikům sklenic s ovocem a marmeládou vévodily pětilitrovky „naložených“ vajec. Chodilo se jen pro mléko do bandy a čerstvé pečivo, vážené máslo plavalo v hrnci se studenou vodou a sváteční maso se balilo do octového plátna. Ta vzácná žena se celý život obešla bez lednice, zapalovala tříškou, ale u stolu se vždycky dojídalo a přidávalo. Konzervovala sluníčkem, voňavým dýmem a na čerstvém vzduchu. K tomu, aby se idylické vzpomínky na dětství proměnily v užitečný manuál, ale i dnes stačí proklatě málo: jedna pořádná bouřka, při níž kmeny stromů polámou elektrické vedení. A hned je po ptákách. Minimálně těch zamražených. Katastrofičtější scénáře netřeba přivolávat.

∧ Suché a sypké potraviny (koření, kávu, mouku, cukr, sůl apod.) po otevření nenechávejte v původních obalech. Jsou náchylné na vlhkost a pachy

> Skladovací prostor může nabídnout i domovní sušárna nebo technická místnost. Ta se ale hodí spíše ke shromažďování tříděného odpadu

∨ Potravinovou skříň plnohodnotně nahradí výsuv, který je součástí kuchyňské linky. Nezbytné ingredience a ochucovadla máte vždy po ruce

Skříňky, skříně a police

Řeč je o tzv. suchých zónách, tedy místech s průměrnou teplotou 18 až 20 °C a s velmi nízkou relativní vlhkostí. Zde se skladují například čaj, mouka, cukr, těstoviny a luštěniny, sůl, koření, ale i ořechy… Jednotlivé druhy potravin lze skladovat společně, ovšem pozor na výrazně aromatické potraviny a ty, které naopak vůně a pachy vstřebávají. Problém částečně eliminují vhodné obaly, například uzavíratelné skleněné či plastové dózy, krabičky a další varianty. Plasty jsou nejlepší průhledné a barevně odlišené. Hodí se také pro krátkodobé i dlouhodobější skladování hotových jídel, neboť snesou jak nízké teploty mrazáku, tak ohřev v mikrovlnné troubě a snadno se udržují v myčce nádobí. Optimálním tvarem při ukládání jsou hranaté krabice.

Současná realita

Statistiky dokazují, že třetina všeho vyprodukovaného jídla na světě se vyhodí nebo znehodnotí (nasytilo by asi tři miliardy lidí). V Evropě se více než 40 % všeho vyhozeného jídla znehodnotí právě na úrovni domácností (na každého z nás připadá 96 až 115 kg za rok, což činí 90 milionů tun potravin). Žel na téhle neblahé statistice se dle průzkumu podílíme nejvyšší cifrou. Nechceme, nebo neumíme hospodařit? Dílem obojí. Důležitou součástí domácí přípravy pokrmů a stravování je totiž ukládání potravin. A v tom, zdá se, nejsme moc kovaní. V rodinném domě se přitom nabízí hned několik variant – sklep (je-li), komora nebo spíž (mnohde jen potravinová skříň), mrazák a lednice. Uložením potravin ve (a na) správnou dobu, na určené místo a ve vhodném obalu šetříme čas, ale taky peníze a zdraví.

Varianta první – sklep

Sklepy nebo tzv. studené spíže patří k chladným zónám domu. Optimální teplota by zde měla být kolem 12 °C (v zimě od 1 do 4 °C), relativní vlhkost >>

Lehké, konstrukčně jednoduché a v případě potřeby snadno přemístitelné regály s policemi. Místo v nich najde i spousta objemnějšího nádobí a se stavebnicí si poradí každá hospodyně

vzduchu vyšší než v suchých prostorách (ideálně kolem 80 %), trvalé větrání je samozřejmostí. Je však třeba zabránit přístupu hlodavců, omezit intenzitu denního světla a stěny dezinfikovat vápenným nátěrem. Prostory jsou vhodné pro uskladnění nápojů, ovoce, zeleniny (ty nejlépe odděleně, neboť předávají a přebírají pachy) a zavařenin. Uskladněné potraviny (ovoce a zelenina v jedné vrstvě v lískách či přepravkách tak, aby se plody vzájemně nedotýkaly, kořenová zelenina v písku) je samozřejmě nutné průběžně kontrolovat a pravidelně spotřebovávat.

Varianta druhá – komora, spíž

V kuchyni a ve spíži skladujeme suroviny a potraviny, které potřebují být především v suchém a tmavém prostředí a které potřebujeme mít trvale po ruce. Ideální teplota v místnosti je 5 až 7 °C, určitě ne víc než 10 °C (v domě nejlépe situovaná na severní stranu). Nejčastěji používané a doplňované potraviny ukládáme systémem – čerstvější dozadu, za starší, přičemž hloubka polic by kvůli přehledu a manipulaci neměla přesáhnout 30 cm. Ukládací plochy a místa udržujeme v čistotě, spíž by měla být dobře větraná (ideální jsou větrací otvory v obvodovém zdivu, opatřené mřížkou). Kde si projektant nebo domácí paní nevzpomněli na spíž, tam lze úložný prostor nahradit potravinovou skříní nebo samostatnou zásuvkou přímo v kuchyňské lince. Potravinové skříně mohou být zásuvkové nebo s dvířky a policemi. Skříňová spíž by však měla stát na suchém, tmavém a nejchladnějším místě kuchyně, co nejdál od okna a sporáku. Ideální teplota v takové skříni je 10 až 12 °C.

Jako v klíckách

Drátěné koše, „šuplíčky“ a výsuvy disponují spoustou nesporných předností. Jsou-li upevněny v lištách, mimo jiné se snadno nasazují a dají se vyjmout. Spodní kontejnery dokonce bývají opatřeny kolečky a lze s nimi manipulovat. Máte přehled o uložených věcech a v kuchyni se snadno zorientuje i právě hospodařící host či pomoci chtivá tchyně. Ve skříních (zásuvkách) se uplatní přehledné a variabilní drátěné koše, které lze v případě potřeby vyjmout ze závěsů a použít je jako přepravku. V takovéto spižírně se

Skladování zavařenin, kompotů a konzervovaných potravin v chladném a tmavém sklípku se stálou teplotou. Ano, ale jen v dobře uzavřených a označených obalech

vyzná i nepraktický manžel, který kromě piva jinak v celém domě nenajde ani krajíc chleba.

Varianta třetí – chladná a ledová

Chladnička a mrazák patří ke standardnímu vybavení moderní kuchyně. Do chladničky se ukládají potraviny, které se rychle kazí a vyžadují chladné prostředí. Mrazák se využívá pro dlouhodobé uskladnění. I tyto možnosti uchování potravin mají své zásady. Kupříkladu platí, že do „bílých elektroskříní" patří výhradně kvalitní potraviny. Rozhodně používejte osvědčenou metodu First – In – First – Out, kdy se právě nakoupené produkty ukládají za ty dříve uložené. Skladovací obaly by měly odpovídat druhu potravin a surovin, roli hraje jejich vzduchotěsnost, tedy kvalitní těsnění. Chladicí skladovací zóna by měla mít plynule regulovatelnou teplotu 0 až 5 °C, odborníci doporučují větší obsah vnitřního prostoru, kde i při zaplnění dochází k vyšší a prakticky stálé cirkulaci chladného vzduchu. Většina hospodyněk už má pro ukládání potravin svůj vlastní systém, neznalým pomůže manuál nejrůznějších symbolů a teplot, umístěných např. na dvířkách chladničky. A konečně je tu mrazák (skříň, box), sloužící k dlouhodobějšímu uchování potravin a surovin ve zmrazeném stavu. Spotřebiče nabízejí možnost plynulé regulace teploty až do –24 °C, mrazničky s dvířky mají „šuplíkové" uspořádání, velké mrazicí boxy s horním víkem jsou většinou vybaveny koši. Pamatujte, že trvanlivost potravin a surovin v mrazničce není neomezená, skladování by nikdy nemělo být delší než jeden rok. Samozřejmostí je čistota, a nemá-li váš mrazák systém No Frost, pak i pravidelné odmrazování.

POZOR

Nezaměňujte „datum spotřeby" a „datum minimální trvanlivosti". Datum spotřeby je doba, do které je potravina zaručeně zdravotně nezávadná, po jeho uplynutí je neprodejná. Po vypršení lhůty minimální trvanlivosti je potravina zdravotně nezávadná a požívatelná, ale její jakost se může změnit (u některých salámů dokonce k lepšímu). Nakupujte jídlo s rozmyslem a pouze tolik, kolik jste schopni spotřebovat. Potraviny zásadně skladujte v suchých a chladnějších místech a také v hygienicky nezávadných a k tomu účelu vyrobených obalech. Průběžně kontrolujte data spotřeby potravin a posouvejte nejstarší potraviny dopředu.

Přehledně a hlavně „vzduchotěsně" uložené potraviny ve spíži či komoře

TEXT: Petr Saulich
FOTO: Thinkstock, archiv

10× zpracování ovoce

Během léta a na podzim vydá zahrada své plody a my často toneme v záplavě čerstvého ovoce a zeleniny. Ukážeme vám deset pomocníků, kteří vám s úrodou pomohou.

Metod, které nám umožní ovoce a zeleninu zpracovat tak, aby se nekazily, existuje celá řada. Jistým klíčem, podle kterého vybírat, je míra čerstvosti výsledného produktu a také jeho sklon se kazit. Například ovocné šťávy nevydrží tak dlouho jako zavařenina, ale zase ovocné šťávy jsou mnohem zdravější a tělu prospěšnější. Proto je vhodné část úrody zkonzumovat v syrové formě či v podobě šťáv a pyré, a část ošetřit trvanlivějším způsobem, například sušením, zamražením, zavařením atd.

Sladké plody můžete zavařovat tradičním způsobem pomocí zavařovacího ple- >>

DOBRÁ RADA

Máte-li doma sklep, je ideální „tvrdé“ ovoce (a zeleninu) uložit do sklepa. Kořenovou zeleninu uložte do bedniček s pískem, ovoce trhané za sucha a s peckami uložte tak, aby měl k plodům přístup vzduch. Další možností, jak naložit s „tvrdým“ ovocem, je nakrájet ho na plátky a usušit v sušičce. Takto vzniklé křížaly uchovejte na suchém místě v plátěných pytlících. Měkké ovoce – meruňky, broskve, maliny, jahody, ostružiny, rybíz, angrešt můžete hluboce zmrazit, ať už v podobě dřeně (pyré) nebo v celku, obvykle při –18 °C. Osvědčenou metodou je též nakládání cibule, česneku či rajčat do stolního oleje a 20 minut „povařit“ na 85 °C.

STROJ NA VITAMINY
výrobce: NOVIS, cena: 12 990 Kč, **www.vasekuchyne.cz**
1

Multifunkční odšťavňovač Vita Juicer od švýcarské společnosti Novis disponuje čtyřmi hlavními funkcemi: odšťavňování, lisování, smoothie a Vitatec (pro šetrné, ale účinné odšťavňování citrusů). Snadno se ovládá jediným tlačítkem. Rychlost otáčení je regulována automaticky

2 ELEGANTNÍ A DOSTUPNÝ
výrobce: Hyundai, cena: 1 099 Kč, **kasa.cz**

Odšťavňovač Hyundai JE 337 (500 W) zaujme svým elegantním provedením a jednoduchým ovládáním. Motor dokáže přizpůsobit otáčky tvrdosti zpracovávaných plodů

SPECIALISTA
výrobce: Tchibo, cena: 999 Kč, **www.tchibo.cz**
3

Zavařovací hrnec z ušlechtilé oceli až na 10 l je skvělým pomocníkem pro přípravu marmelády. Díky velkému průměru se tekutina může rychle odpařit a marmelády a chutney jsou rychle hotovy

PŘEBORNICE V SUŠENÍ
výrobce: Gallet, cena: 899 Kč, **www.euronics.cz**
4

Sušička Gallet DES 119 si poradí s ovocem, houbami či masem. Výborná je též plynulá regulace teploty od 35 °C–70 °C i ochrana proti přehřátí

SVAŘUJE A ODSÁVÁ
výrobce: Gallet, cena: 689 Kč, **www.kasa.cz**
5

Čerstvost potravin prodlouží svářečka fólií Gallet SDA 111 s odsáváním vzduchu. Má jednoduché ovládání a automatický provoz – po odsání vzduchu fólii dvojitě uzavře

6 SMOOTHIE MAKER
výrobce: Gorenje, cena: 999 Kč, **gorenje.cz**

Stolní mixér Gorenje BSM600W Smoothie Maker se dvěma plastovými nádobkami 0,6 l. Po rozmixování ovoce nasadíte plastový uzávěr a nádobku si vezmete s sebou

7
RUČNÍ LIS NA OVOCE
výrobce: Kilner, cena: 17 750 Kč,
www.vasekuchyne.cz

Robustní ruční lis na ovoce Kilner je určen pro všechny druhy ovoce. Kovová konstrukce a rukojeť je z robustní nerezové oceli, sběrný zásobník ze silnostěnné nerezové oceli a barel z odolného dřeva červeného dubu

8
ELEKTRICKÝ HRNEC
výrobce: Hyundai, cena: 2 499 Kč,
www.euronics.cz

S nerezovým zavařovacím hrncem Hyundai PC 200 SS snadno a rychle zavaříte a sterilizujete ovoce či zeleninu. Díky objemu 27 l a roštu s průměrem 32,5 cm v něm můžete pohodlně zavařovat až 14 litrových sklenic

NA RUČNÍ POHON
výrobce: Westmark, cena: 948 Kč,
www.gastrozone.cz
9

Lis na ovoce z pocínované oceli je německou kopií již nevyráběného legendárního lisu 2A tuzemské firmy Porkert. Výrobek nelze umývat v myčce nádobí

10
ZELÁK – KYSELÁČ
výrobce: Orion, cena: 299 Kč,
www.zasilkovyobchod.cz

Hrnec kyseláč (2,5 l) slouží k přípravě doma nakládaných pokrmů, jako jsou kvašáky, utopenci, ryby, sýry a další lahůdky nakládané do oleje nebo octového nálevu

chového hrnce s teploměrem (každý druh má určitou zavařovací teplotu), nebo v moderním elektrickém zavařovacím hrnci. Další možností, jak se s úrodou vypořádat, je výroba domácí marmelády nebo džemu. Často se zaměňuje džem za marmeládu, džem je řidší a obsahuje větší kousky ovoce nebo celé drobnější plody, marmeláda je hutná a více homogenní.

Oblíbená je také výroba domácích ovocných šťáv, moštů nebo sirupů na bázi cukru. Počítejte ale s omezenou trvanlivostí domácích šťáv – skladujte je v chladu a do 14 dnů zkonzumujte, nebo je pasterizujte (při teplotě 75–79 °C), například ve velkém hrnci. Lahve musí být ponořené až po hrdla.

Tradiční oblibu má nakládání ovoce do lihu, vodky či slivovice, nebo příprava kvasu a pálenky z vlastní zahrádky. Domácí pálení je u nás nicméně zákonem zakázané, takže je nutné využít služeb pěstitelských pálenic.

TEXT: Adam Krejčík, FOTO: Thinkstock, archiv

Posezónní VÝPRODEJ

VŠECHNO s úžasnými SLEVAMI

SAMOCHODNÁ SEKAČKA

G 48 TK COMFORT A

46 cm | 4,5 HP | 60 l

- Atraktivní design • Mimořádně pevný skelet • Komfortní madlo
- Prověřená technika od předního světového výrobce Oleo-Mac
- Špičkový motor s vysokým výkonem a hladkým chodem • Centrální nastavení výšky sečení
- Materiálově kombinovaný koš (textil + plast) umožňuje optimální proudění vzduchu a zlepšujetak sběr trávy
- Kola se speciální „offroadovou" úpravou a s kuličkovými ložisky umožňují nasazení i v komplikovanějším terénu

prodejní cena: ~~15 490 Kč~~
výprodejová cena: **8 490 Kč**

Změny cen a vyobrazení vyhrazeny. Akce platí do vyprodání zásob.

Vyprodáváme VŠECH **30 MODELŮ**

Do **posezónního VÝPRODEJE** jsme zařadili **VŠECHNY VÝROBKY.**

Na této straně vidíte **pouze malou ukázku výrobků.**

prodejní cena: ~~84 900 Kč~~
výprodejová cena: **45 450 Kč**

XDC 140

Ve výprodeji VŠECH **10 MODELŮ**

SPARTA 250 T

prodejní cena: ~~13 100 Kč~~
výprodejová cena: **6 690 Kč**

Ve výprodeji VŠECH **14 MODELŮ**

Plynový gril SMART

prodejní cena: ~~10 750 Kč~~
výprodejová cena: **5 690 Kč**

Ve výprodeji VŠECH **16 MODELŮ**

www.mountfield.cz

Mountfield

Krása ukrytá *v detailech*

Zajímavé kompoziční prvky propojují všechny části zahrady. Některé se objevují zcela nečekaně, jiné jsou patrné na první pohled. Zahrada japonského typu s vlastním intuitivním scénářem u rodinného domu v anglickém stylu se nachází v Praze poblíž známé Chodovské tvrze.

O zajímavou koncepci s neotřelými nápady se zasloužili majitelé zahrady společně s keramičkou a sochařkou Marcelou Hofmanovou-Vajceovou. Dali tvar hlíně a kamenům, mistrně pracovali s kovem i s technickými a stavebními detaily. Koncepčně se uvažovalo také o skupinách rostlin a dřevin, které jsou na dosah prostorné zimní zahradě. „Klienti tady čekají na služby kosmetického salonu, dívají se do zahrady a někteří z nich si odnesou i krásné květy ibišku," podotýkají manželé Šestákovi a zvou nás na procházku zahradou. >>

Majitelé se nechali inspirovat snovými japonskými zahradami s výrazným červeným mostkem, kde kámen nahrazuje horu, potůček zobrazuje mohutný vodní tok a jezírko se stává oceánem...

Zimní zahrada domu v anglickém stylu nabízí nevšední výhled do zahrady a je zároveň originální čekárnou pro klienty kosmetického studia

∧ **K prostorné zimní zahradě patří elegantní nábytek a kvalitní design nádobí**

< **Zimní zahradu lze otevřít slunci a odpočinku. Majitelka kosmetického studia Petra Šestáková, zkušená vizážistka a stylistka, radí, jak se oblékat, líčit a česat**

Výhled do zeleně

Kompoziční prvky jsou sice dobře viditelné ze zimní zahrady, ale procházka určitě stojí za to. Objevujeme zákoutí, která jsou zcela ukrytá nejenom zraku sousedů, ale nejsou na první pohled patrná ani ze zimní zahrady. Za zmínku zcela jistě stojí relaxační koutek s dřevěnou lavičkou, několika sochami a hmyzím hotelem nebo cesta zeleným koridorem vedoucí k jezírku s malým vodopádem, zdobenému keramikou a nejrůznějšími travinami a leknínky. Z cesty se nám nabízejí impozantní průhledy, scenérie otevírá prostor do pomyslné krajiny v duchu asijských zahrad s kameny, konifery, kamennou lampou a dominantním červeným mostkem. Přestože majitel uvažoval o japonských prvcích v zahradě, typickou japonskou zahradu nechtěl. „Myslím, že japonské zahrady mohou pouze inspirovat. Pokoušet se o ně nemá v našich podmínkách smysl. Abyste měl ze zahrady radost, musíte jí dát svoji vlastní tvář," domnívá se majitel, který je původní profesí stavař.

V novém prostředí

Profese majitele do jisté míry předurčovala tvář zahrady a rodinného domu porostlého břečťanem. Základ budoval sám a postupně celé prostředí společně s manželkou a keramičkou Vajceovou přetvářel do současného stavu. „Nyní je zahrada

a dům definitivní, nic už měnit nebudeme. Pouze s věkem je lépe, pokud se vzdálenosti zkracují. Stromy raději menší a jejich plody na dosah," říkají s úsměvem manželé Šestákovi. A skutečně – krása zahrady se dá opravdu vychutnat i z pohodlného proutěného křesla v zimní zahradě. Pokud otevřete okno, můžete si utrhnout zeleninu nebo přičichnout k rozkvetlému ibišku. Kvetou tady i lilie, slunečnice, voní tu levandule a další bylinky, které majitelka dále zpracovává na pokrmy i výborný čaj. Uzavřený prostor nabízí i prostorná lavice u vstupu do domu. Zde je možné usednout »

^ Domácí mazlíčci majitelů patří k nezbytným uživatelům celého objektu včetně zahrady

> Zimní zahrada nabízí impozantní výhled do nitra japonské části zahrady. Voní tady bylinky, z dálky je slyšet zpěv ptáků a zurčení vody v nedalekém jezírku

INZERCE

Kámen, dřevo, voda, zeleň, keramika, kov – všechny přírodní prvky se v této zahradě dokonale doplňují a vytvářejí harmonický celek

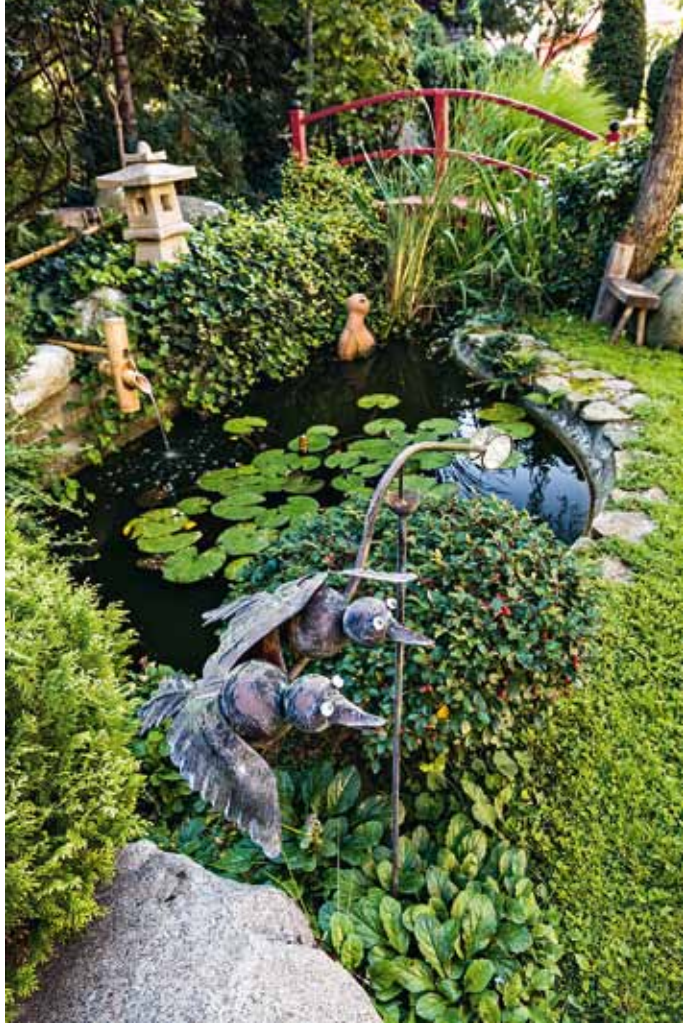

ve stínu a pozorovat ptáky a užitečný hmyz. Někteří míří do nedalekého hmyzího hotelu, jiní ke kamenným pítkům a do budek pro ptáky. Ptačí rej dotváří zurčení jezírka a vodopádu i přiskotačivších žab. Oku lahodí i všudypřítomná uklidňující zeleň a fasáda porostlá břečťanem. Do všech výsadeb v zahradě je přirozeně zapojena stálezelená keřová kostra, kterou tvoří hlavně borovice kleče (*Pinus mugo* ´Frisia´) a také několik listnatých stromů (javory, habry, vrby a olše), kde najdou ptáci svůj úkryt. Uprostřed zahrady se nachází udržovaný trávník pro sport a hry.

Mírné svahy okolo nízkých teras osázel majitel půdopokryvnými rostlinami a kdoulovci pro jarní a podzimní efekt. Na terasy splývá i plazivý břečťan, který se dále bujně pne po fasádě rodinného domu. „Břečťanový porost má zcela objektivní výhody, má vliv na kvalitu zdí i mikroklima domu a zahrady. Velice významná je jeho role jako tepelného štítu. V zimě ušetříme za topení a v létě za klimatizaci. Navíc funguje jako ekologická čistička vzduchu," pochvaluje si majitel.

TEXT: Vlastimil Růžička, FOTO: Petr Adámek

Na designu zahrady se společně s majiteli podílela keramička a sochařka Marcela Hofmanová-Vajceová. Motivem jsou kromě běžných figur také nejrůznější snové postavy z lidské a zvířecí říše.

Autorem kamenné japonské lampy, některých soch, vodopádu a fontánky je sám majitel zahrady

Porotherm DŮM

Program výstavby cihlových domů

Postavte si vlastní dům s profesionály

Program Porotherm Dům Wienerberger

je určen stavebníkům / investorům, kteří hledají individuální řešení stavby svého bydlení v cihlovém rodinném domě prostřednictvím **prověřených stavebních firem včetně certifikátu kvality a garanční listiny na 250 000 Kč.**

Máte záruku realizace Vaší stavby ve výborné kvalitě, při dodržení všech technologických standardů. Za 10 let využilo programu pro stavbu domu více jak 1 000 spokojených zákazníků. Máte zájem pomoci? Požádejte jen na **www.porothermdum.cz** o bezplatnou konzultaci.

www.porothermdum.cz zákaznická linka: 844 111 123

POROTHERM DŮM Wienerberger

OKRASNÁ I UŽITEČNÁ mišpule obecná (*Mespilus germanica*) je keřovitý strom o výšce 2–5 m. Kvete v květnu až červnu. Plodem jsou malvice s výrazným, širokým kalichem a tvrdými většími semeny. Jedlé jsou až po prvních mrazících, kdy změknou. Jsou surovinou i pro marmelády. Vyžaduje slunce, mírně vlhké, hlinité půdy. Vápnomilná rostlina. K odrůdám bez semen patří 'Apyrena'.

Září v zahradě

Jaké počasí v září, tak se i v březnu daří. Nastává podzimní péče o zeleninové záhony a o přenosné květiny na terase a balkonu. Vrcholí sklizeň a zavařování zeleniny a ovoce.

TEXT: Marie Musilová , FOTO: autorka, Thinkstock

∧ POSLEDNÍ SBĚR paprik a rajčat. Výsledkem slunného léta a pravidelné zálivky je bohatá úroda pro domácí nakládání paprik a vaření speciálních kečupů. Za příznivého počasí mohou v prohřáté půdě dozrávat pod bílou netkanou textilií až do konce podzimu.

> JEŠTĚ CELÉ ZÁŘÍ můžete do nakypřených záhonů vysévat ředkvičky. Vysévejte do řádků 1 cm hlubokých a vzdálených od sebe asi 15 cm. Po vzklíčení vyjednoťte na vzdálenost 2,5 cm. Pro ještě pozdější sklizeň vysejte do pařeniště pozdní odrůdu 'Rampouch' s bílými podlouhlými kořeny.

Trvalky rozkvétající na podzim

Rozkvetlé záhony na podzim vytvářejí nádherný kontrast s barevnými plody a listy. Mimo uvedené druhy krásné květy nabízejí nenáročné podzimní hvězdnice milující slunce, např. hvězdnice chlumní, h. hustokvětá, h. vřesovcovitá, h. hladká, h. novoanglická, h. novobelgická. V září rozkvete také řebříček tužebníkový, oměj Carmichelův, plesnivka trojžilná, rmen barvířský, hořepník tolitový, zlatobýl, šuškarda. Až do října rozkvétá rozchodníkovec nachový. Rostliny vybírejte podle podmínek na zahradě a nároků rostlin. Po odkvětu rostliny sestřihněte a po letošním suchém létě důkladně zalijte. Na jaře přihnojte kompostem.

1 Kokarda osinatá (***Gaillardia aristata***) **výška 50–100 cm, slunce, propustná, výživná půda, snese sucho, krátkověká trvalka.**

2 Jirnice kříženci (***Polemonium x***) **výška 40–70 cm, polostín, kyprá, stále mírně vlhká, výživná půda, nesnáší úpal.**

3 Sasankovka japonská (***Anemone japonica x***) **výška 60–140 cm, polostín, vlhčí, kyprá, výživná půda, nesnese zaschnutí.**

4 Třapatka nachová (***Echinacea purpurea***) **výška 70–100 cm, slunce, propustná, výživná, hlinitá půda.**

5 Vrbina tečkovaná (***Lysimachia punctata***) **výška 80–120 cm, slunce až polostín, výživná, stále mírně vlhká půda. V nížinách vykvétá dříve.**

6 Chryzantéma neboli listopadka, lidově koreánka, mnoho odrůd (***Dendranthema koreanum***), **slunce, výživná, propustná půda.**

7 Krásnoočko velkokvěté (***Coreopsis grandiflora***) **výška 60–90 cm, slunce, propustná, výživná půda.**

8 Mnohokvět v druzích a odrůdách (***Kniphofia***) **výška 80–120 cm, slunce, propustná, kyprá, výživná, hlinitá, sušší půda.**

Plán prací na září

- Péče o zeleninové záhony: včasná sklizeň, pletí, kypření (zadržuje vláhu v půdě), přerytí prázdných záhonů, výsevy zelenin krátké tratě, např. salátu, polníčku.
- Závlaha užitkových a okrasných rostlin, zejména stálezelených keřů.
- Ještě začátkem září lze vyvazovat, ohýbat, vyštipovat nezdřevnatělé výhony ovocných tvarů (zákrsků, kordonů, vřeten).
- Přes plodící révu vinnou a pozdní borůvky přehoďte sítě, chrání před nenasytnými ptáky.
- Prostříhejte keř ostružiníku. Na jedné rostlině ponecháte pouze 3–6 nových výhonů.
- Na okrasných záhonech ostříhejte odkvetlé květiny a zalijte. Čas výsadby cibulovin a výsadby i přesazování trvalek kvetoucích na jaře.

Samozavlažovací truhlíky a pravidelné hnojení letos za velmi horkého léta na plném slunci zajistily krásný, nepřetržitě kvetoucí koberec květů až do podzimních měsíců. Hustý trs drobnokvětých petúnií s plnými červenými květy doplňuje polštář žlutých kvítků Euryops z jižní Afriky

Ztracená plodina bájných Inků

Ačokča pochází z Jižní Ameriky, kde ji v Andách pěstovali Inkové. Je považována za jednu ze „ztracených plodin Inků“ a je obzvlášť vhodná pro permakulturní zahrady a pěstování bez chemie. Patří mezi ty druhy zeleniny, které při minimálním úsilí poskytnou maximální užitek. V současné době je velkým hitem farmářských trhů.

Jmenuje se ačokča a možná jste o ní už slyšeli. Představíme ji a sdělíme pět důvodů, proč ji pěstovat. Můžete vyzkoušet i recept na kvašáky z ačokči.

Pět důvodů pro pěstování podle Marka Kvapila

1 Ačokča je neuvěřitelně plodná

Z jediné rostliny lze sklidit více než stovku chutných plodů, které lze konzumovat syrové, pečené i vařené. Syrové chutnají podobně jako okurka. Pečené připomínají spíše sladkou papriku. Proto se jí u nás někdy říká „paprikookurka“. Plody se sklízejí v době, kdy v nich ještě nedozrála semena. Zralá semena jsou tmavě hnědá až černá a nedají se rozkousat. Ačokča dokáže efektivně využít malou plochu. Je proto vhodná pro městské zahrádky s limitovanou výměrou. Svými úponky vyšplhá do výšky až šesti metrů. Budete-li ji pěstovat na opoře, u zdi domu či na plotu, můžete i z malého záhonku sklidit dostatek plodů na celou zimu.

2 Snadno se pěstuje

Ačokča má s okurkou a paprikou společného nepřítele – přízemní mrazíky. Vysévá se proto až v druhé polovině května. To je asi nejdůležitější předpoklad úspěchu. Nemusíte předpěstovávat sazeničky, což je značná výhoda oproti paprikám. Vysejete semínka rovnou do země, zabezpečíte rostliny před slimáky a necháte růst. Za pár týdnů se rozjedou a jejich bujný růst, kvetení a nasazování plodů zastaví při dobré péči až první podzimní mrazíky. Nároky na pěstování jsou podobné jako u okurek. Vyžaduje vyhnojenou půdu, prosluněné stanoviště a dostatek vláhy. Za sucha může zcela přestat plodit. Vegetační doba je 90 až 110 dnů.

3 Odolává plísním lépe než okurka

Při pěstování bez chemie trpí okurky často plísněmi. Ačokča je v podstatě bezproblémová okurka a plísně zvládá mnohem lépe. Možná díky svému bujnému růstu, možná také díky tomu, že k nám dosud nebyly zavlečeny choroby, které jsou pro ni smrtelné. I proto ji rozhodně lze doporučit každému, kdo pěstuje bez chemie.

4 Plody lze nakládat, péct i nadívat

Plody ačokči mají všestranné využití v kuchyni. Můžete je naložit do sladkokyselého nálevu a zavařit. Nejsou sice křupavé jako znojemské nakládačky, ale jíst se rozhodně dají. Podobají se sterilovaným paprikám. Ačokču můžete také zapékat na mnoho způsobů nebo nadívat různými náplněmi, jako to dělají v Peru či Bolívii, kde patří plněná ačokča k tradičním pokrmům tamní kuchyně. Je to ne-

Úponky ačokči dokáží vyšplhat až do výše šesti metrů. Můžete ji pěstovat na opoře, u zdi domu či na plotě. Z malého záhonku sklidíte dostatek plodů na celou zimu

Recept na kvašáky z ačokči

Nejprve připravte slaný nálev: na každé dva litry vody použijte tři vrchovaté lžíce soli a nechte projít varem. Na dno sklenice vložte česnek, cibuli, bylinky a koření dle chuti (bobkový list, pepř, kopr, oregano, čili papričky), můžete přidat pár listů vinné révy. Sklenici naplňte plody ačokči a zalijte horkým nálevem tak, aby veškerý obsah sklenice zůstal ponořený. Uložte ji na plech a nechte pár dnů v teple kvasit. Po bouřlivém kvašení, při němž obvykle sklenice přeteče, umístěte na chladné místo a postupně konzumujte.

pálivá náhražka plněných papriček jalapeňos.

5 Z ačokči lze dělat vynikající kvašáky

Mám to vyzkoušené a opravdu mohu doporučit. Tímto způsobem se dají využít i starší přezrálé plody s tvrdými semeny, která se při konzumaci vyplivují. Postup je stejný jako u okurek a výsledek je překvapivě srovnatelný. Plody ačokči nemají křupavost okurek, ale u kvašáků to vůbec nevadí. Chuť je opravdu dosti podobná známým okurkovým kvašákům.

TEXT: Vlastimil Růžička
FOTO: Marek Kvapil, Thinkstock

ODBORNÝ PORADCE:
Marek Kvapil

Zahradničí na svém pozemku na Hané. Je lektorem a organizátorem těchto kurzů: Semínkový kurz / Design permakulturní zahrady / Základy potravinové bezpečnosti.

KONTAKT
potravinovezahrady@centrum.cz
www.potravinovezahrady.cz

Ačokča se pro svůj tvar, barvu i chuť někdy nazývá „paprikookurka". Oproti okurkám se ovšem pěstuje snadněji a lépe odolává plísním

Plody se sklízejí v době, kdy v nich ještě nedozrála semena. Pěstování lze doporučit každému, kdo zahradničí bez chemie

Správné skladování brambor

Mohlo by se zdát, že v dnešní době je téma skladování brambor v domácnostech tak, aby co nejdéle vydržely, už poněkud archaická záležitost. Ale není, věřte tomu.

Ti, kdo si brambory pěstují od nepaměti, dobře vědí, jak je jejich sklípek pro skladování vhodný či nevhodný. Ostatní to většinou dávno vzdali a podlehli nabídce obchodních řetězců.
Co si ale počít, když zjistíte, že kvalita brambor ze supermarketu je značně proměnlivá? Ty, které byly minule tak dobré, už příště v nabídce nenajdete a místo nich si domů přinesete hlízy, s kterými rozhodně spokojeni nebudete. A stejně proměnlivá může být i jejich cena, přičemž v tomto ohledu změny většinou nebývají k lepšímu.
Východiska tu jsou. Můžete se stát sami pěstiteli a část zahrady vyhradit na několik brázd brambor právě těch svých oblíbených odrůd. Nebo si najít farmáře a od něj po sklizni koupit několik pytlů na celoroční potřebu. V tom okamžiku musíte ale vyřešit jednu důležitou věc – kam s nimi.

Skladujte správné odrůdy správně

Samotný proces dlouhodobého uchování začíná ještě dříve, než je umístíte do skladovacích prostor. Ke skladování vybírejte jen ty odrůdy, které jsou k tomu určené, to znamená odrůdy s delší vegetační dobou. Velmi rané odrůdy jsou určeny k okamžité spotřebě nebo krátkodobému skladování maximálně do konce roku. Pokud si délkou vegetační doby nejste jisti, pomůže vám databáze Ústředního kontrolního a zkušebního ústavu zemědělského. Do skladu patří jen zdravé a připravené hlízy. Proto je po sklizni nejprve přeberte, vyhoďte všechny napadené hnilobami, mechanicky poškozené či příliš malé hlízy. Nechte brambory 1–2 dny dokonale oschnout a pak je umístěte v nízké vrstvě na 10 až 14 dní do tmy do suchého prostoru, kde teploty dosahují kolem 15 ˚C. Zahojí se drobné rány a vytvoří se zesílené hojivé pletivo, jež bude hlízy lépe chránit. Poté je přemístěte do vlastního vydezinfikovaného skladovacího prostoru. Nejlépe do vrstvy bedniček nebo přepravek tak,

DOBRÁ RADA

Brambory lze za vhodných podmínek skladovat až deset měsíců. Jejich hlízy jsou živé organismy, dýchají a mají látkovou výměnu. Obsahují 80 % vody, která se z nich po sklizni částečně vypařuje. Samy se připravují na to, že z nich vznikne nová rostlina, a tak začínají klíčit a tím se i vysilovat. Tomu všemu je třeba skladování uzpůsobit. Co si počít, když hlízy přesto vyklíčí? Takové hlízy lze po odklíčení bez problému konzumovat, jsou ale vysílené a seschlé. Vždy ale odklíčujte jen to množství brambor, které budete brzy kuchyňsky upravovat. Jinak by dužnina ztmavla a také byste jen nastartovali nové klíčení.

aby spodní neležela přímo na zemi, ale například na jedné prázdné bedničce obrácené dnem vzhůru. Tím se zajistí spodní provětrávání. Hlízy je možné skladovat i volně, ve vrstvě vysoké maximálně 1 m. Skladované brambory si zachovají svou kvalitu, pokud budou neustále ve tmě.

Sladké hlízy a zpětný proces

Cílem uskladnění je udržet hlízy s pouze minimálními ztrátami co nejdéle. Dlouhodobě (až 10 měsíců) se to podaří pouze při teplotě 4–6 ˚C. Ne více, ne méně. Je jasné, že to je rozmezí jen těžko dosažitelné v přirozených prostorách bez možnosti automatického větrání a chlazení. Rozhodně ale teplota nesmí klesnout pod 4 ˚C, protože by se v hlízách začal štěpit škrob na jednoduché cukry a hlízy by chutnaly sladce. Při teplotě pod bodem mrazu dochází k nevratnému zničení pletiv.

Sladkost hlíz v důsledku krátkodobého podchlazení k bodu mrazu se ale dá částečně vyřešit. Přeneste je na 5–7 dní ze skladu do místnosti s pokojovou teplotou a procesy, které se tak v hlízách spustí, dokážou sladkou chuť eliminovat. Nebo jedna „hraběcí“ rada: z takových brambor dělejte jen sladká jídla.

Jak zabránit klíčení

Také vyšší teploty jsou pro uskladnění škodlivé. Čím vyšší teplota nad 6 ˚C a čím je delší doba skladování, tím budou vyšší ztráty způsobené klíčením. V období od sklizně do konce roku nebývá problém uskladnit brambory v teplejších prostorách (kolem 10 ˚C), obtížnější je zamezit klíčení po Novém roce. Proč je tomu tak? Po sklizni je hlíza v klidovém stadiu (dormanci), neklíčí ani při příznivých teplotních podmínkách 18–20 ˚C. Může za to hladina hormonů (fytohormonů), která hlíze říká, že ještě nenastal ten pravý čas. Zhruba po dvou měsících se ale hladina hormonů zvýší, hlíza se „probudí“ a začíná klíčit. Právě teplota v rozmezí 4–6 ˚C dokáže významně klíčení omezit. Ale při dlouhodobém skladování až do letních měsíců následujícího roku není zpravidla možné držet ve skladech tak nízké teploty, a tak si výrobci brambor pomáhají chemickými přípravky, kterými klíčení potlačují.

Vlhkost a vzduch

Kromě tmy a nízkých teplot je samozřejmě důležitá vlhkost, optimálně kolem 90 %. Výhodou je možnost větrání. K základnímu odvětrání hlíz sice dochází samovolně, ale aktivní výměna vzduchu (v optimální teplotě) je účinným opatřením, jak udržet hlízy v kvalitním stavu.

Během skladování je třeba kontrolovat zdravotní stav hlíz a napadené hnilobami ihned odstraňovat.

Založte si krecht

Dokážete si vypěstovat nebo opatřit kvalitní brambory, ale žádné vhodné prostory ke skladování nemáte? I pro vás existuje řešení, i když možná trochu úsměvné. Vybudujte si krecht! Krechtování je tradiční metoda skladování venku a založení krechtu zvládne každý. Na vhodné volné ploše, nejlépe chráněné před silnými mrazy, vyhloubíte základnu zapuštěnou 20 cm do země. Další rozměry se řídí množstvím (hmotností) brambor, které se chystáte skladovat. (Orientačně při šířce základny krechtu 80 cm se na každý běžný metr délky do krechtu vejde asi 350 kg brambor.) Do jámy se nasype vrstva brambor, zakryje se pískem, izolační vrstvou stlačené slámy vysokou 20 cm a poté vrstvou hlíny 20 cm silnou. Je-li jáma hlubší, lze ukládat další vrstvu brambor, izolace a hlíny. Nad krechtem je třeba vybudovat slaměnou stříšku, aby voda při dešti stékala mimo uskladněné brambory. Před příchodem mrazů zesilte vrstvu hlíny nejméně na dvojnásobek a zasypejte slámou i hlínou hřeben. Velmi důležité je izolaci neustále upravovat podle průběhu povětrnosti. Samozřejmě existuje řada modifikací krechtování daná zkušenostmi i mírou „kutilství“.

Podmínkou úspěchu je také zajištění větrání. U větších krechtů tuto funkci plní spodní větráky (svislé trojboké hranoly, sbíjené z latí o rozměrech 30 cm, odvádějí vzduch ze spodních vrstev vzhůru). Při menším množství skladovaných brambor postačí horní větrání buď samotným hřebenem zakrytým jen slámou, nebo zhotovením dřevěného žlábku položeného na hřeben krechtovaných brambor.

Ať už zvolíte jakoukoliv metodu, sklad, sklep nebo krecht, nejdůležitější bude vaše zkušenost a z toho plynoucí vylepšení pro další sezonu.

TEXT: Ing. Jaroslav Čepl, CSc.
FOTO: Thinkstock

Založení krechtu zvládne každý. Do jámy hluboké 20 cm nasypete vrstvu brambor, zakryjete pískem, izolační vrstvou stlačené slámy vysokou 20 cm a poté vrstvou hlíny 20 cm silnou

Přichází doba sklizně

Pokud jste se o stromy v průběhu roku dobře starali, zářijová sklizeň stojí za to. Jak ale poznat, kdy ovoce očesat, aby ve sklepě vydrželo až do jara? Radí Jaromír Frič.

RADÍ: Jaromír Frič
www.zahradkarjerome.cz

S úrodou si člověk nemůže být nikdy jistý. Občas nás počasí pěkně vypeče. Někdy poničí úrodu kroupami, jindy suchem. I škůdci na průběh počasí reagují různě, někdy je jich méně, jindy více. Nedá se tedy spoléhat na to, že když loni červivost nebyla, nebude ani letos. Nebo jiná věc, která dokáže překvapit: říkáte si, loni byla ta naše jabloň přetížena plody, panečku, to bylo jablek! Ale letos? Jako by to byl jiný strom, jenom pár plodů… Není nemocný? Ale kdepak. Strom prostě střídá plodnost ob rok. Jednou jste nechali bez řezu a probírky vše, co nasadil, on se plodností vyčerpal a na další rok už jednoduše neměl dost sil. Nepřirůstalo dřevo a nevytvořily se květní pupeny.

Pokud se porozhlédnete po zahradě, je toho v září ke sklízení opravdu dost. Dokončujeme sklizeň broskvoní a slivoní, pozdní odrůdy jsou kvalitní s různými možnostmi zpracování. Ovšem peckoviny je třeba sníst či zpracovat hned. U podzimních a zimních odrůd jablek a hrušek je tomu trochu jinak. Počítá se totiž s uskladněním plodů a tomu je třeba podřídit i způsob sklizně. Kdy vlastně jablíčka trhat, aby ve sklepě dlouho vydržela? Doba sklizně může být každý rok k jinému datu, záleží na počasí v průběhu roku. Příliš brzo sklizené plody nejsou dobře vyzrálé. I když ve sklepě vydrží dlouho, nedozrají do očekávané chuti. Pokud je ale necháte na stromě příliš dlouho, ve sklepě se brzo zkazí. Vybarvené plody je třeba sklízet ve chvíli, kdy jde již dobře oddělit stopka od větve, ale jablko ještě nepadá (téměř) samo do ruky. Další pomůckou je barva jadérek – pokud jsou bílá, je na sklizeň brzy, pokud jsou úplně hnědá, pozdě. Ideální je nahnědlé zbarvení. A jednu zajímavost přidám. Představte si, že máte jablko stejné odrůdy na dvou různých podnožích. Na té slabě rostoucí (třeba M9) bude nejspíš dozrávat dřív. Na té silně rostoucí (třeba semenáč) později, ale zase vydrží déle ve sklepě. Podobné to je s hrušní naštěpovanou na kdouloni nebo semenáči.

Vlašské ořechy dozrávají, jakmile jejich zelená slupka puká a začíná černat. Tou dobou začínají samy padat na zem. Můžete je zbavit slupek a sušit, babí léto nám ještě dopřává slunce. Při česání ostružin je dobré hned odplozené výhony až u země odstřihnout, stejně jako u malin.

A ještě vidím u plotu rakytník řešetlákový, je obsypán zralými oranžovými bobulemi, které jdou těžko česat. Část z nich lze i s větvičkami odstřihnout a zavřít na nějakou hodinku do mrazáku, potom spadnou snadno. A v mrazáku je můžete nechat a zobat celý rok jako bonbonky. Dobrou chuť.

DOBRÁ RADA

Důležitá je i správná technika česání. Jablko vylamujeme do strany a ukazovákem přitom podržíme stopku v místě, kde se na větvi odlomí. Je žádoucí, aby jablko nepřišlo o stopku, místo po odtržené stopce by mohlo být vstupní branou infekce. Plody lépe osluněné dozrávají dřív, dobré je tedy neotrhat celou úrodu najednou, ale rozložit ji do více sběrů, dejme tomu v průběhu dvou týdnů. Jablka a hrušky bez vad uskladňujeme ve větraném chladném a vlhčím sklepě. Nejlépe v plastových bednách v jedné vrstvě.

FOTO: autor

Ovládejte svůj dům chytře se Somfy!

TaHoma®

Jednoduchá na obsluhu

Snadná instalace, není nutné projekt domu jakýmkoliv způsobem přizpůsobovat. Systém TaHoma® vám nabízí komfort, v jehož rámci můžete jednotlivá zařízení přidávat, nebo ubírat postupně podle svých potřeb.

Uživatelsky příjemné rozhraní

Intuitivní rozhraní, díky němuž je ovládání domu neobyčejně snadné.

Kompatibilita

Více než sto produktů od Somfy, jež jsou kompatibilní se systémem TaHoma®.

www.somfy.cz

somfy®

Building happiness

Zaostřeno na *květináče*

Fantazie zahrádkářů je neomezená a s trochou nadsázky lze říci, že jakmile objeví dutý předmět, vyrobí z něj květináč.

TEXT: Adam Krejčík, FOTO: čtenáři, autor, archiv

DUTÝ KÁMEN
Skalničky nepotřebují nijak velkou vrstvu hlíny a vezmou zavděk i plochým kamenem s nepatrnou dutinou.
Hodnocení: ★★★★½

VÍTĚZ

Fotografie kamenných korýtek na svažité skalce nám zaslal pan Petr Mráz, kterému tímto gratulujeme k výhře!
Hodnocení: ★★★★★

DŘEVĚNÝ BOHATÝR
Jako miniatura dřevěného bohatýra z legendární sovětské pohádky Mrazík vypadá tento samorostlý květináč. Tak si tak říkám, že je moc dobře, že už nevyroste.
Hodnocení: ★★★

GUMOVÁ SVATYNĚ
Neobvyklá kompozice ze dvou druhů ojetých pneumatik symetricky lemuje dřevěný oltářík plný plastových figurek.
K dokonalosti tomu chybí snad už jen čestná stráž v podobě plastových trpaslíků koupených na některém z hraničních přechodů. Hodnocení: ★★★

∧
STARÝ SÁDELŇÁK
Vysloužilé nádobí z časů našich prababiček patří mezi časté a také velmi oblíbené nádoby na květiny. Hodnocení: ★★★★

PLECHOVÁ SLEPIČKA >
Umělecké ambice neznámého svářeče se zhmotnily do bizarního stojánku na květiny. Jak se zdá, ani kytka tu krásu nerozdýchala a raději uschla. Hodnocení: ★★★

∧
LABUTÍ JEZERO?
Nevšední fotografický úlovek ze svých cest po zemi našich východních sousedů nám zaslala paní Jana Řezníčková z Vidče. Hodnocení: ★★★★

PAŘEZ POSLOUŽIL >
Nač se trápit s vykopáváním či namáhavou likvidací pařezu, když ho lze použít jako podestu pod nádobu s rostlinami. Kdo si počká, ten se dočká. Hodnocení: ★★★★

Vážení čtenáři, v našich městech a vesnicích se můžete setkat s natolik originálními stavebními prvky, že by bylo škoda se o ně nepodělit. Nejenom my, ale i ostatní čtenáři se těší na vaše fotografické úlovky. Posílejte je na adresu rd@bmczech.cz. Nejzajímavější snímek bude odměněn částkou 500 Kč. Témata pro příští čtyři vydání jsou: vánoční výzdoba, vjezdy do domů, uskladnění dřeva, grily, krby a ohniště. Vítěz vánoční výzdoby obdrží zvláštní cenu!

< **V PODOBĚ FASÁDY**
Květináč s povrchem napodobujícím kamennou fasádu je skvělým doplňkem, který ladí s fasádou nebo podezdívkou domu. Hodnocení: ★★★½

SVAHOVKY >
Betonové svahové tvárnice mnoho nestojí, ale přitom umožňují snadno a efektním způsobem ozelenit terénní předěl nebo svah na zahradě. Hodnocení: ★★★★

Půdní vrtáky a jamkovače

Při stavbě plotů a ohrad, sázení stromů a keřů i při menších výkopových pracích na zahradě vám pomohou zemní či půdní vrtáky.

Potřebujete v zemi vyhloubit úzkou, ale hlubokou jamku? Obvykle se používá speciální úzký rýč zvaný sakovák nebo krumpáč zaražený hrotem do lešenářské trubky, což vytvoří jakési kopací dláto. Ale obě tyto metody se od určité hloubky stávají problematické, hlavně kvůli obtížnému odstraňování vykopané zeminy z útrob úzké jamky. Jak si tedy poradit, pokud stojíte před úkolem vykopat takových jam hned několik desítek? V takové situaci se již vyplatí vzít si na pomoc speciální techniku v podobě zemního či půdního vrtáku či jamkovače. Na trhu jsou k dostání půdní vrtáky ruční, elektrické nebo s benzinovými motory.

Jak vrták pracuje

Na rozdíl od úmorného rytí rýčem vyvrtáte zemním vrtákem otvor potřebného průměru pomocí šroubovitého šneku – ten může být poháněn ručně nebo motorem. Po vytažení vrtáku ze země zůstane v zemi čistý otvor kruhového průřezu, protože zemina zůstává ve šroubovici vrtáku.

Zemní vrtáky (průměr od 100 do 270 mm) využijete při práci na zahradě, např. pro jamky pro keře a stromky, nebo při hloubení otvorů pro kůly, plotové a ohradní sloupky, ale také při drobných stavebních pracích, jako je usazování slunečníku nebo při stavbě pergoly.

Ruční vrtáky

Nejjednodušším a také nejlevnějším zemním vrtacím zařízením jsou ruční vrtáky. Hlavním nástrojem je spirálovitá šroubovice (průměr 10 až 20 mm) a vratidlo s rukojeťmi. Pomocí ručního vrtáku se obvykle dostanete do hloubky jednoho metru, ale na trhu existují vrtáky s nástavci, kterými prodloužíte vrtací tyč postupně až do délky pěti metrů. Práce s ručním vrtákem není nijak extrémně namáhavá, protože dostanete vrták do rotace pomocí páky.

Švédský výrobce Fiskars nabízí tři velikosti půdních vrtáků řady QuikDrill (S, M, L). Model S (průměr 100 mm) je vhodný na sázení cibulek, provzdušňování a prohnojování půdy a vrtání děr pro menší kolíky. Zemní vrták Fiskars QuikDrill M (průměr 150 mm) se vám bude hodit k sázení rostlin, provzdušňování a mísení kompostu a vrtání děr pro středně velké kolíky, vrták o „velikosti" L – o průměru 200 mm se uplatní pro sázení keřů a stromů, vrtání kompostovacích jam a děr pro velké kolíky. Všechny typy vrtáků po sobě zanechávají otvory s hladkými okraji.

Motorový vrták MTL 51 se snadno ovládá díky soustředění ovládacích prvků na rukojeti. Na stroj lze nasadit vrtáky v průměrech 8, 10, 15 a 20 cm v délce 100 cm. Cena 11 790 Kč (MOUNTFIELD)

Jednomužný půdní jamkovač STIHL BT 130 pro vrtání děr od 60 mm do 200 mm má široké uplatnění – od sázení rostlin po stavbu plotů. Oproti předchozímu modelu BT 121 má menší vibrace a nižší spotřebu paliva. Cena jamkovače bez vrtného nástroje je 26 490 Kč (STIHL)

NÁŠ TIP

Vrtáky Fiskars QuikDrill mají rukojeť z kompozitního materiálu FiberComp a trvanlivost zaručí odolná ocelová násada. Díky ostrým čepelím s nimi můžete vrtat oboustranně. Čepele jsou připevněny k násadě pomocí šroubků, takže můžete používat různé velikosti čepelí na jednom vrtáku a po otupení a opotřebení můžete čepele snadno vyměnit. Vrtáky se nezasekávají ani na malých kamenech a kořenech.

Pro zemní práce menšího rozsahu postačí ruční vrtáky (FISKARS)

Práce strojů

Rozsáhlejší práce se neobejdou bez motorového pohonu. V tomto případě se někdy používá slovo jamkovač, což označuje elektrický nebo benzinový zemní vrták. Pochopitelně jde o kategorii hobby či farmář, a ne o profesionální výkonné benzinové nástroje používané v zemědělství či v lese. Ale i neprofesionální stroje vám na zahradě výborně poslouží a ušetří vás klopotné dřiny.

Varianta půjčovna

Kvůli stavbě jednoho plotu se nevyplatí pořizovat si benzinový stroj za více než 20 tisíc korun. Proto pokud se nechystáte hloubit jamky i v budoucnosti, raději se obraťte na půjčovny nářadí a jamkovač si zapůjčte. Obvykle zaplatíte zálohu 5 000 až 8 000 Kč a vrták na 3 hodiny vás vyjde na něco přes 500 Kč, na 1–3 dny 520 Kč za každý započatý den a půjčovné na víkend se pohybuje kolem tisícovky.

TEXT: Adam Krejčík, FOTO: archiv

SERIÁL *stavba svépomocí 11.*

Úprava vnitřních povrchů

Když se v průběhu stavby domu dopracujete až k nanášení omítek a štuků na stěny a stropy interiéru a k vyrovnávání podlah před pokládkou finální krytiny, je to rozhodně důvod k oslavě. Už proto, že v této fázi si řadu prací zvládnete udělat sami a ušetříte tak peníze.

Vnitřní omítky bývají obvykle dvouvrstvé (s výjimkou omítek sanačních) a nanášejí se ve skladbě hrubá (jádrová) omítka a jemná omítka (štuk). Existuje také celá řada stěrek jednovrstvých – omítek akrylátových, silikonových a silikátových, určených k finálnímu, dekorativnímu povrchu. Nabízí se i varianta povrchových struktur, kde dekorativní efekt umocňuje nanesení barev (batika, benátský štuk).

Před aplikací hrubých omítek je třeba místa, kde by mohlo docházet k pnutí s následným popraskáním, zpevnit perlinkou (speciální síťka), která zároveň zajistí i přilnavost omítky. V místech napojení omítky na okenní rámy a dveřní zárubně se umísťují systémové lišty, rohy se zpevňují rohovými lištami. Nejprve se omítají stropy, po nich stěny.

Nanášení vnitřních omítek

Jednovrstvé hmoty plní funkci vyrovnávací i funkci konečné vrstvy. Nanášejí se nejdříve dva měsíce po vyzdění stavby (z cihelného zdiva), jakmile malta dostatečně vyzraje a vlhkost zdiva nepřekračuje normu (3,5 % vápenopísková cihla, 4 % pálená cihla, 6 % lehké betonové tvárnice, 8 % pórobeton). Teplota okolí a omítaného povrchu by během práce a zrání neměla klesnout pod +5 °C. Pokud jsou odchylky od rovinnosti stěn větší než 5 mm na lati dlouhé 2 m nebo jsou vodorovné spáry hlubší než 5 mm či svislé širší než 5 mm, je nutný vícevrstvý systém omítání. Větší „defekty“ upravíte zdicí maltou nebo aplikovanou omítkou. Po jednotýdenní technologické přestávce nanesete cementovou maltu (spotřeba asi 4 kg/m^2). Na dokonale rovné zdivo lze použít omítky se zrnitostí do 1,0 mm v tl. do 15 mm (tloušťka vnitřních omítek by vždy měla být min. 10 mm). Pro méně rovné zdivo se používají omítky se zrnitostí do 2,5 mm, v tloušťce od 10 do 20 mm.

Štukování na hrubou omítku

Pro konečnou vrstvu tvořící podklad pro malbu se používá štuková vápenná nebo vápenocementová omítka s velmi jemnou zrnitostí do cca 0,4 mm nebo jen jemnou zrnitostí do cca 0,7 mm, která se upravuje filcováním. Jemné omítky se nanášejí prakticky stejně jako hrubé, pomocí ocelových, plstěných nebo molitanových hladítek. Podklad musí být vyzrálý (asi dva týdny schnutí). Vrstvu v tloušťce 1 až 2 mm nechte zavadnout, poté hladít- >>

Srovnání nanesené omítkové vrstvy pomocí hliníkové latě. Kromě jednolitého povrchu máte pod kontrolou i rovinnost (Baumit)

Nanášení, přesněji natahování a roztáčení stěrky vyžaduje notnou dávku řemeslného fortelu. Zkoušejte na menších plochách (Baumit)

Jak na sádrovou omítku

Její výhodou je nezávadnost, schopnost regulovat vlhkost („dýchat“) a příjemné klima, dobrá přilnavost na všechny druhy podkladů, ve většině případů bez nutnosti předchozí povrchové úpravy. Jak na to?

1. extrémně savé podklady a při tl. omítky do 4 mm povrch napenetrujte, při tl. omítky nad 4 mm (např. u zdiva z Ytongu) lze tento krok vypustit,
2. do nádoby s vodou nasypte směs (například Baumit Uno Gold), nechte ji nasáknout vodou (asi 3 až 5 min.) a důkladně rozmíchejte (hmota nesténká a nejsou v ní hrudky),
3. natahujte pomocí nerez hladítka, při tloušťce vrstvy nad 5 mm plochu srovnávejte pomocí hliníkové latě tahy do kříže, tedy odspodu nahoru a ze strany na stranu,
4. po zavadnutí povrch „roztáčejte“ navlhčenou pěnovou houbou (vytvoří se sádrový šlem), ten nechte opět zavadnout a povrch vyhlaďte špachtlí nebo hranou hladítka.

INZERCE

kem upravte a rozfilcujte. Pokud si na precizní provedení netroufáte, raději pozvěte řemeslníka.

Sádrokartonové konstrukce

Variantou povrchové úpravy může být montáž sádrokartonových desek (Knauf, Rigips) nebo instalace předsazených stěn. To se vztahuje i na zhotovení stropů (podhledy) a položení podkladní vrstvy pro lehké plovoucí podlahy. Velké a rovné plochy desek spolehlivě srovnají stavební „nepřesnosti“, je však třeba dodržovat některé zásady. Kupříkladu platí, že sádrokartonové desky lze připevnit k podkladu až po dokončení mokrých stavebních procesů (po zhotovení podlahových potěrů, omítek a štuků). Tedy až po ustálení vlhkosti, vyzrání podkladních vrstev a vyschnutí povrchů. Montáž se doporučuje až po osazení oken a kompletním uzavření stavby. Kromě toho je kvůli srovnání rozdílné vlhkosti vhodné uskladnit sádrokarton uvnitř budovy, nejlépe přímo v místnosti, kde jej hodláte použít.

∧ Jednou z variant „povrchové úpravy“ je montáž sádrokartonové předstěny, za níž lze skrytě vést nejrůznější dodatečné rozvody a instalace

∨ Úprava vnitřních povrchů zahrnuje kromě stěn i zhotovení stropů a podkladní nebo dokonce finální podlahové vrstvy (Baumit)

Make-up sádrokartonu

Ať už jako finální vrstvu sádrokartonu zvolíte výmalbu, tapety nebo keramické obklady, je předtím zapotřebí řádně zatmelit povrch desek, prohlubně po vrutech a hlavně spáry mezi jednotlivými deskami a mezery v koutech a ve stycích. Výrobci sádrokartonu k tomuto účelu vyrábí práškové spárovací a pastové tmely, k vyztužení spár pak skelné nebo samolepicí výztužné pásky. Po dokonalém zaschnutí tmelu se místa přebrousí a očistí od prachu.

Vhodný materiál pod podlahovou krytinu

Na betonové konstrukce podlah můžete použít materiály na bázi cementu. Volte hmoty, obsahující speciální přísady pro urychlení tuhnutí a tvrdnutí, nebo aplikujte směsi, které zmíněnými vlastnostmi přirozeně disponují. Alternativou mohou být např. plastmalty (plastbetony), tj. epoxidové kompozice plněné kamenivem. Vždy je třeba dodržet předepsané technologické postupy.

Efekt vodní hladiny

Samonivelační litá podlaha je v podstatě směs na bázi pojiva, plniv a příměsí, zlepšujících zpracovatelnost hmoty. Směs sama o sobě může zcela nahradit běžně používané cementové potěry v suchém prostředí interiéru. Zásadní rozdíl spočívá v aplikované konzistenci. Cementový potěr se zpracovává v zavadlém stavu, samonivelační litá podlaha pak v řídké, kašovité až tekoucí konzistenci. Předností je aplikace bez vzniku dutin, rychlost zpracování (až 1 200 m^2/den), vysoká objemová stálost zatvrdlé směsi, stoprocentní obklopení rozvodů podlahového topení a tím dokonalé zajištění přenosu tepla, možnost barvení směsi atd.

TEXT: Petr Saulich, FOTO: Thinkstock, archiv

O čem jsme psali, co vás čeká

1 Výběr lokality a typu stavby (RD 8/2014)
2 Příprava projektu, jednání s úřady, výběr dodavatelů (RD 9/2014)
3 Základy, hydroizolace (RD 10/2014)
4 Přípojky, betonování (RD 11–12/2014)
5 Hrubá stavba: založení, obvodové zdivo, příčky, komín, schodiště (RD 1–2/2015)
6 Zastřešení: krov, izolace, střešní krytina, střešní okna, odvodnění (RD 3/2015)
7 Výplně stavebních otvorů (RD 4/2015)
8 Voda, kanalizace, vytápění (RD 5/2015)
9 Elektrorozvody (RD 6–7/2015)
10 Zateplení fasády, omítky, obklady (RD 8/2015)
11 Omítky, štuky, podlahy
12 Interiérové vybavení
13 Venkovní úpravy, zahrada, bazén

Projekt ES Mladé oči, autor student architektury Bc. Patrik Janoušek

Víte, že…

…v programu Pohodová stavba se stěhujete jen jednou?

Ano, a to rovnou do nového domu. Až potom můžete původní nemovitost prodat a z výnosu z prodeje zaplatit nový dům. Celá cena domu je totiž splatná až po jeho úplném dokončení a odevzdání.

…v programu Pohodová stavba stavíte rychle?

Na rozdíl od bežného způsobu financování nebude plynulost stavby závislá na jednotlivých platbách banky. Garantujeme dokončení stavby do 6 měsíců od zahájení.

Rodinný dům **DOMINIK 23**

užitná plocha 146,27 m² | 11.415 Kč měsíčně

Jednoduchý až minimalistický exteriér bez zbytečných výklenků a výstupků. Tak bychom mohli charakterizovat exteriér domu Dominik 23.

Stejně tak jednoduše – ale komfortně a s důrazem na praktický užitek – je navržen interiér. Dostatek logicky rozmístěných oken zaručuje přirozenou světelnou pohodu jednotlivých místností.

Prostorný dům jistě zaujme všechny milovníky minimalistické architektury a nabídne pohodlné bydlení až čtyřčlenné rodině. Svým řešením je vhodný pro moderní příměstskou zástavbu.

tel.: 37 782 5 782, 602 43 54 52 | info@ekonomicke-stavby.cz | www.ekonomicke-stavby.cz

Katalog domů zdarma objednávejte na +420 377 825 782.

FOR® ARCH

26. MEZINÁRODNÍ STAVEBNÍ VELETRH

HLAVNÍ TÉMA VELETRHU:

ENERGETICKÁ NÁROČNOST BUDOV

Souběžně probíhající veletrhy:

FOR THERM / FOR WOOD / BAZÉNY, SAUNY & SPA / FOR WASTE & WATER

PVA EXPO PRAHA

www.forarch.cz

15. – 19. 9. 2015

ZÁŠTITA
MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU
MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR

OFICIÁLNÍ VOZY
Ford Go Further

HLAVNÍ MEDIÁLNÍ PARTNER
IMPULS Rádio

Střešní systém Bramac je zárukou dlouholeté spolehlivosti

Pro každou střechu platí, že nabídne tu nejlepší ochranu, spolehlivost, funkčnost a sladěný vzhled pouze za předpokladu, že do sebe jednotlivé doplňky optimálně zapadají. Proto je vždy lepší zvolit kompletní systém od jednoho výrobce, který zaručí, že střecha bude plnit všechny své funkce za jakýchkoli podmínek.

Takový inteligentní střešní systém nabízí právě Bramac. Základem je dvanáct modelů betonových střešních tašek s různými profily, různou povrchovou úpravou a pestrou paletou barev. Letošní novinkou je model Tegalit STAR, který již získal ocenění Zlatá taška. Kromě kvalitních betonových tašek Bramac nabízí také osm modelů keramické střešní krytiny ve čtyřech povrchových úpravách, včetně celé řady originálních střešních doplňků, sladěných ve formě, funkci a barvě se střešní krytinou. Mezi doplňky ke střešním krytinám zákazníci naleznou střešní fólie, průchody střechou, pochozí prvky nebo okapy.

Kvalitně provedená střecha Bramac může pomoci snižovat náklady na vytápění. V nabídce příslušenství střešního systému najdou zákazníci kvalitní nadkrokevní tepelnou izolaci. Produktová řada nese označení BramacTherm a jsou v ní zahrnuty produkty BramacTherm Pro pro novostavby a rekonstrukce, BramacTherm Kompakt pro rekonstrukce střech, BramacTherm Top pro realizaci novostaveb, BramacTherm Floor pro zateplení stropních konstrukcí a BramacTherm Basic pro zateplení šikmých střech komplikovaných tvarů a pro ploché střechy. Zákazníkům dále nabízí solární kolektory Bramac, které jsou integrované do střešní krytiny. S jejich použitím lze také ušetřit náklady za vytápění nebo ohřev vody.

Důležitou součástí správně fungující střechy je okapový systém. V případě systému Bramac se jedná o okapový systém Stabicor ve dvou materiálových provedeních. Zastánci tradičních materiálů mohou použít okapy z ocelového pozinkovaného plechu s ochrannou barevnou vrstvou. Plastové okapy mají nejlepší vlastnosti moderních umělých hmot.

Bramac standardně nabízí třicetiletou záruku na kvalitu a mrazuvzdornost střešních tašek. Dle vybraného příslušenství pak zákazník může získat další deseti nebo patnáctiletou záruku na funkčnost střešního systému.

Kompletní nabídku završuje rozsáhlý servis a poradenství. Na základě dodané projektové dokumentace tak zákazníci získají propočet potřebného množství střešních tašek a příslušenství, včetně materiálových nákladů, návrh na optimální řešení solárních systémů či nadkrokevní tepelné izolace. To vše zdarma.

JEDINEČNÁ TECHNOLOGIE

Nový systém Bramac Cool dokáže udržet v podkroví příjemnou teplotu díky inovativní skladbě střešního pláště. Unikátní povrchová úprava STAR odráží infračervené záření na povrchu tašky. Pod ní je vysoce reflexní střešní fólie Clima Plus 2S. Třetí vrstvu tvoří tepelná izolace BramacTherm, která v zimních měsících perfektně izoluje a v letním horku zajistí v podkrovním interiéru příjemné klima.

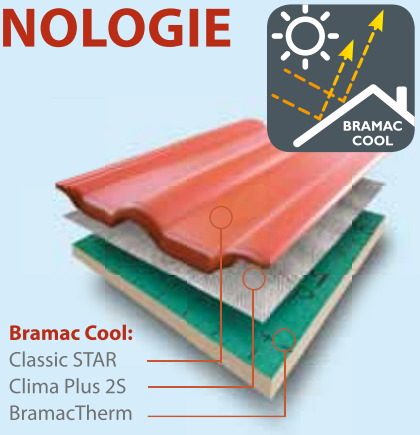

S roubenkami a vůbec s dřevostavbami zdánlivě „ladí“ výhradně střechy z přírodních materiálů. Může být, neboť se to týká i keramických a betonových krytin Bramac...

Tíha i *lehkost* střechy

Krytiny o vyšší váze...

Složité střešní souvrství musí obstát v náročné prověrce vodotěsnosti, bezpečnosti, trvanlivosti i zdravotní nezávadnosti. K tradičním typům těžké střešní krytiny patří keramické a kamenné tašky, modernější verzí jsou krytiny betonové.

Tzv. volské oko patří k pokrývačským „majstrštykům“. Vyskládáno z břidlice nebo tomuto materiálu velmi podobných šablon, střechu doslova zdobí. Za pozornost stojí i úžlabí a nároží

Při výběru krytiny záleží na kvalitě a zpracování suroviny, kvalitě dílčích prvků i na konstrukci krovu.

Z přírody na střechu

Dlouholetou tradici mají i břidlicové střechy. Krytina může být štípaná (nepravidelné tvary) a řezaná (pravidelné tvary). Hmotností patří ke krytinám těžším (27–30 kg/m^2), díky nižší tloušťce je však lehčí než klasická taška. Používá se k pokrývání různých typů střech, v různých provedeních (výrobci Dekslate, Richter – Pizarras, Assulo), je nenáročná na údržbu s výbornými tepelnými a protihlukovými vlastnostmi. Vyznačuje se dlouhou životností, je pevná, dobře se opracovává, neabsorbuje vodu, a tudíž je mrazuvzdorná, odolává teplotním výkyvům a střecha „nepracuje“.

+ vynikající životnost (asi 150 let – předčí i pálenou nebo betonovou tašku)
+ mrazuvzdornost, pevnost, pružnost
– chybí širší možnosti volby vzhledu
– řemeslně náročná, tedy i dražší pokládka
– vyšší cena materiálu (asi 700 Kč/m^2 a více)

Betonové tašky

Ke skládané a těžké střešní krytině patří i betonové tašky (Bramac, Mediterran, KM Beta aj.), standardně používané na plochách od sklonu 15° (existují však i systémy od 7°). K položení a upevnění krytiny slouží pomocná konstrukce – rošt z latí (kontralatí). Díky vlastnostem výchozí suroviny tašky dostávají do vínku velmi malou nasákavost a extrémní mrazuvzdornost, materiál v průběhu času zraje, čímž se zvyšuje jeho pevnost a odolnost. Betonové tašky jsou „imunní“ vůči znečištěnému prostředí a proti ohni. Životnost snadno přesáhne i 100 let.

+ komplexní sortiment
+ relativně snadná pokládka i opravy
+ velký výběr barevných provedení a povrchových úprav
+ nižší cena než pálená taška (asi 250–450 Kč/m²)
+ velmi dlouhá životnost, stárnutím zvyšuje pevnost
– vyšší sklon než u ostatních krytin
– těžká krytina (40 až 77 kg/m²), vyžaduje pevný krov

Krytina Danubia EVO z barveného betonu s vysokou pevností a povrchovou úpravou s přídavkem silikátu (Mediterran)

Výrobce tvrdí, že pálenou střešní krytinu Röben poznáte na první pohled. Je třeba doplnit, že i poněkud nevšední vzhled dokonale zapadá do zažité koncepce střešních tašek...

Pálená hlína

Keramické střešní tašky se řadí k těžkým krytinám, které kladou zvýšené nároky na střešní vazbu. Těžká krytina pak vyniká dlouhou životností a vysokou odolností proti povětrnosti. K žádaným produktům patří pálené tašky Bramac, Tondach, Röben, Walther, Creaton či Eurotop Bohemia. Vyrábějí se z čistě přírodních komponentů a vypalují se za vysokých teplot. Tašky mají dobré tepelně a zvukověizolační vlastnosti, výrobci nabízejí širokou škálu barevných možností i povrchových úprav, životnost se odhaduje asi na 80–100 let. Důležitá je tvarová stálost. >>

+ tradiční a osvědčený materiál, komplexní sortiment produktů
+ vysoká odolnost vůči povětrnostním vlivům, vysoká pevnost a tvarová přesnost
+ dlouhá životnost, recyklovatelnost
+ snadná pokládka i opravitelnost
– těžká (30 až 70 kg/m²), vyžaduje pevný krov
– vyšší cena (asi 300 až 550 Kč/m²)

Střechy Ruukki představují pověstnou finskou kvalitu. Není divu, jsou původně navrženy pro náročné severské klima

... a lehčí váhové kategorie

Kromě pálené hlíny, betonu a přírodního kamene se k pokrytí střech používá i spousta jiných materiálů. Počínaje různě upraveným kovem přes kompozity, plast, dřevo až po kombinace různorodých surovin.

Stavební materiály zcela přirozeně procházejí vývojem. Cílem je dosažení vyšší kvality produktů, snadnější praktická aplikace, co nejdelší životnost, bezúdržbovost a v rámci možností i cenová dostupnost. Rostoucí oblibu zaznamenávají konstrukčně i výrobně jednoduché a přitom funkční výrobky s moderním vzhledem a nabídkou barevného spektra i povrchové úpravy. V tomto směru vede ocel, pozinkovaný plech a samozřejmě měď a hliník.

Kov s povrchovou úpravou

Málokdo si dnes nechá pokrýt střechu materiálem, vyžadujícím pracnou a nákladnou údržbu. Klasický svitkový plech proto vytlačují strojově vyrobené falcované tašky, šindele a šablony s jednoduchou montáží a bez nutnosti údržby. Kupříkladu úprava hliníkového plechu (Prefa Aluminiumprodukte) probíhá metodou coil coating (organický povlak a vypálení, nebo aplikace PVC či PET filmu – tzv. laminování). Takto upravený materiál pak splňuje klidně i 40 a víceletou záruku proti rozbití, korozi a poškození mrazem v přirozených podmínkách a při odborné pokládce. Falcované hliníkové tašky o hmotnosti 2,3 kg/m² patří k nejlehčím, ale také nejstabilnějším materiálům vůbec (pouhými čtyřmi taškami lze pokrýt 1 m² plochy střechy).

Moderním představitelem je vysoce kvalitní žárově pozinkovaný ocelový plech šířky 670 mm a tl. 0,6 mm s barevnou povrchovou úpravou (aluzinek), profilovaný do tvaru klasických střešních tašek s různou výškou vlny, formátu a barevného provedení (např. Lindab). Nabízí se i osvědčené výrobky finské kvality Ruukki a některé další značky (např. Satjam).

Ve prospěch plechu jednoznačně hovoří jeho výrazně (až 20×) nižší hmotnost, tedy i jednodušší a subtilnější konstrukce krovu a ve výsledku snížení materiálových, manipulačních a montážních nákladů. Bezpečný a bezporuchový „provoz" plechové střechy jistí důmyslný systém kotvení, který však vyžaduje skutečně kvalitní řemeslnou práci. Totéž platí o návrhu a správné aplikaci hydroizolační a tepelněizolační vrstvy. >>

+ životnost až 100 let (tedy srovnatelná s klasickou krytinou)
+ váha a rychlá i poměrně snadná montáž
+ nízká tepelná a zvuková izolace (řeší kvalitní izolační vrstvy)
– závislost na kvalitě provedení montáže
– u některých materiálů vyšší cena (měděný plech tl. 1 mm zhruba 1 500 Kč/m² a více)
– komplikovanější opravy
– zájem sběračů kovů

Spolehlivá střecha s dlouhou životností

Jedním z klíčových rozhodnutí při plánování a stavbě domu je nepochybně výběr střešní krytiny. Volba střechy totiž ovlivní jak estetický vzhled domu, tak jeho fungování. Ideální volbou je krytina KM BETA.

Betonová taška KMB Beta Elegant – cihlová, černá, hnědá

Střešní tašky KM BETA se vyrábí z přírodních materiálů, vyznačují se velkou odolností vůči nepříznivým podmínkám a jsou použitelné i pro šikmé střechy s opravdu nízkým sklonem (již od 12°). Střešní tašky KM BETA se vyrábějí v celkem sedmi barevných odstínech a třech povrchových úpravách. Kvalitní povrchové úpravy jim zajišťují dlouhou životnost, rovnoměrnou barevnost v celé ploše a barevnou stálost. Zákazník si může vybrat podle svého vkusu či charakteru stavby. Více na **www.kmbeta.cz**

S KM Betou je to hračka!

ČESKÝ® VÝROBEK

Tašky, zdivo i malty už vyrábíme dlouho a poctivě. Proto jsme největší domácí výrobce stavebních materiálů. Obraťte se na nás a připravíme vám ucelenou nejvýhodnější nabídku materiálů pro hrubou stavbu od jednoho dodavatele. **Vám pak zbude více času na hraní.**

www.kmbeta.cz 800 150 200

KM BETA
nejen střecha na dlouhá léta

STŘEŠNÍ KRYTINA | VÁPENOPÍSKOVÉ CIHLY | PÁLENÉ CIHLY A STROPY | MALTOVÉ SMĚSI

Vláknocement, bitumen, plast a další

Sortiment lehkých střešních prvků doplňuje vláknocementová krytina – Eternit (neplést s nechvalně známým azbestem) s nízkou hmotností, dlouhou životností a vysokou funkčností. Do stejné kategorie patří i bitumenové šindele (Dehtochema, Tegola, IKO), vyráběné z asfaltových pásů s vložkou. Plastové krytiny se značným podílem recyklovaných surovin existují ve formě šablon, desek nebo rolí. Povrchovou úpravou mohou poměrně zdařile imitovat břidlici, dřevěné došky a podobně, takže je lze s úspěchem použít i u historických domů.

+ kompromis mezi lehkou a těžkou krytinou (15 až 20 kg/m^2)
+ malá hmotnost (asi 3× nižší než pálená klasika), levnější nosné konstrukce
+ rychlá a snadná montáž
+ příznivá cena (150 až 200 Kč/m^2, vláknocement asi 200 až 400 Kč/m^2)
– horší izolační vlastnosti
– omezená životnost (kolem 20 až 30, vláknocement asi 60 let)

∧ Asfaltové (bitumenové) laminované dvouvrstvé šindele IKO (na snímku typ Cambridge Redwood) patří k velmi oblíbenému řešení lehkých střech

< Dozajista by se našel modernější a možná i snadnější způsob pokrytí téhle nevelké střechy, ale nebylo by to ono pověstné „ořechové". Zde konkrétně slaměné, přesněji rákosové. Přírodní došky prověřila historie

Spíše chalupářské řešení

Slaměné a rákosové došky jsou velmi specifické a hodí se jen do určitého prostředí, k určitému typu architektury. V dnešním moderním provedení vynikají výbornými tepelněizolačními vlastnostmi. Dobře zhotovená došková střecha z rákosu vydrží 40 i více let, variantou jsou dřevěné šindele s uplatněním na historických či památkových objektech (i moderní dřevostavby, roubenky, sruby). Na výrobu šindelů štípáním či řezáním se používá smrkové a modřínové dřevo s velkým obsahem silic – větší odolnost střechy vůči povětrnostním vlivům.

TEXT: Petr Saulich, FOTO: archiv

Ideální střecha?
Finská s nejdelší zárukou!

Ve Skandinávii se více než 90 % domů staví ze dřeva a oceli. Může za to místní stavitelská tradice, bohaté lesy, naleziště rudy a ekologické smýšlení severanů. Dřevo i ocel jsou mimo jiné obojí přírodní a plně recyklovatelné materiály.

Funkce a design

Ocelové střechy jsou nenáročné na údržbu a testované drsnými severskými podmínkami. Střecha bývá vystavena nízkým i vysokým teplotám, sněhu, vydatným dešťům a vlhkosti.

Ocelová střecha je zhruba devětkrát lehčí než pálené tašky (cca 4,5–5,25 kg oproti 45 kg pálené tašky na 1 m^2 krytiny) a podstatně méně zatěžuje konstrukci střechy. Vyniká hladkým povrchem, takže se sníh na střeše příliš nedrží a v neposlední řadě je mnohem odolnější proti porostům mechů.

Designu vládne krytina Ruukki Classic na způsob falce v černé barvě, která se hodí na moderní stylové domy stejně jako na horskou chatu. Spíše do městské zástavby zapadnou krytiny ve tvaru tašek, jako je Ruukki Finnera, Monterrey či nová krytina Armorium vyznačující se na našem trhu ojedinělou výškou vlny, což přispívá k jejímu výjimečnému vzhledu.

Životnost a dlouhá záruka

Důležitým garantem kvality materiálů jsou záruční doby. Krytiny Ruukki v třídách kvality Ruukki 50+, Ruukki 40 a Ruukki 30 vydrží v náročných podmínkách desítky let. Proto Ruukki poskytuje u svých krytin technické záruky až 50 let podle druhu krytiny, resp. třídy kvality, ve které je krytina vyrobena.

Severský design a kvalita mají ve světě právem dobrý zvuk. Ať jde o automobily, nábytek, architekturu nebo ocel. Právě špičkovou kvalitu oceli a architekturu spojuje finské jméno Ruukki.

Výhody ocelových střech Ruukki

- životnost při správné montáži až desítky let
- Ruukki poskytuje až 50letou technickou záruku a až 20letou estetickou záruku
- lehká střešní krytina je ideální pro méně nosné konstrukce ze dřeva a slabé krovy
- rychlá montáž, praktický formát, snadná manipulace
- praktický formát šetří čas a snižuje konečnou cenu přepravy krytiny
- ideální krytina do horských oblastí – hladký povrch plechu hravě odstraňuje sníh
- krytina je rezistentní vůči povětrnostním vlivům, nenáročná na údržbu a esteticky stálá
- díky variabilitě povrchových úprav, barev, profilů a formátů krytiny je univerzální krytinou téměř pro všechny druhy střech, rekonstrukcí a novostaveb

Kvalitní a k přírodě šetrné stavební materiály jsou ideálem severské kultury bydlení

Jak na výměnu plastových oken

Aby kvalitní okna plnila svoji tepelněizolační funkci, je nezbytná i správně provedená montáž.

Jako ukázku správného osazení plastového okna jsme vybrali instalaci šestikomorového profilu Inoutic Eforte s vestavnou hloubkou 84 mm a součinitelem prostupu tepla U_f=0,95 W/m²K. I ve standardní variantně bez přídavných prvků splňuje parametry pasivních domů.

TEXT: Stojan Černodrinski, FOTO: archiv

1 Demontáž starého okna je možná i bez poškození zdí a omítek, někdy je ale nutné staré okno vybourat. Hrubé nerovnosti nebo vypadlé části zdiva po vybourání starého okna zapravte rychle tvrdnoucí maltou a ostění vyrovnejte.

2 Před osazením nového okna do otvoru nejprve poklepem zkontrolujte všechny spoje rámu, geometrickou přesnost rámu ověřte přeměřením úhlopříček a vnějších rozměrů. Na obvod rámu nalepte vhodnou vnitřní parotěsnou fólii.

3 Jakmile nové okno společně s rozšiřovacím profilem vložíte do stavebního otvoru, vyrovnejte ho ve všech osách. Okno se podloží – i po stranách – dřevěnými podložkami nebo vzduchovými klíny, které usnadní proces vyrovnání. Vzduchové klíny se dají přifukovat či vyfukovat a tím se lépe reguluje vyrovnávání.

4 Jednou z možností upevnění okna do zdi jsou kotvicí šrouby – tzv. turbošrouby, které se vrtají skrz rám do ostění. (Některé profily umožňují vrtat turbošroub mimo komoru.) Dejte pozor na přílišné utažení šroubů – mohlo by dojít k prohnutí či deformaci rámu. Je třeba zajistit dostatečnou tepelnou dilataci rámu, zvláště u tmavých profilů.

5 Správné vyrovnání okna do horizontální i vertikální roviny vyžaduje vysokou míru přesnosti. Předejdete tím případným budoucím estetickým, ale zejména funkčním komplikacím. Ke kontrole spolehlivě poslouží vodováha.

6 Po ukotvení okna zvlhčete přiléhající zeď vodou. Spáru mezi zdí a rámem okna (tzv. připojovací spáru) vystříkejte montážní těsnicí pěnou. Na vlhkou zeď se lépe aplikuje a rychleji expanduje, protože reaguje se vzdušnou vlhkostí. Přebytek pěny po zaschnutí opatrně seřízněte tak, aby se rám okna nepoškrábal a nepoškodila se parotěsná fólie. Následně nalepte přesahující parotěsnou fólii na rovné, čisté a suché ostění. Vnější vodotěsný uzávěr připojovací spáry se provede podle tvaru ostění a konstrukce rámu okna.

DOBRÁ RADA

Venkovní parapet upevněte šrouby do rozšiřovacího profilu a přilepte montážní pěnou na spodní ostění. Dbejte na vodorovné osazení a dostatečný sklon parapetu směrem od okna. Velmi důležité je vodotěsné ukončení parapetu v bočním ostění. Čelní hrana parapetu musí přesahovat alespoň 3 cm před vnější líc parapetní stěny.

Proč stavět z cihel

Domy stavěné z pálených cihel vycházejí z historie stavebnictví, která se promítá do dnešní doby a tvoří tradici zděných materiálů. Dříve se stavby budovaly především z materiálů, které byly laciné, dostupné v hojné míře a dobře zpracovatelné, jako je dřevo. Na stavby vyššího zájmu (například opevnění a tvrze) se používal převážně kámen. Postupem doby se začala keramika pálit nejenom pro účely užitkové (mísy, džbány), ale i pro stavby odolné proti požáru. Z cihel se stavělo především v oblastech, kde byla keramická hlína dobře dostupná a kde kvůli husté zástavbě hrozilo větší riziko požáru. Postupně s vývojem technologie výroby zdicích prvků se tento materiál začínal rozšiřovat a vytlačovat méně odolné materiály a materiály vykazující vyšší pracnost.

Zděný dům je tedy stavba z přírodního materiálu, který díky vypálení získá výborné vlastnosti a odolnost. Zároveň si zachová výhody, jako je propustnost vodných par (difuze), udržení mikroklimatu, tepelná akumulační schopnost a mnoho dalších.

Materiálově se dá v dnešní době pálený střep použít na mnoho konstrukcí – například na zdivo vnitřní, vnější tepelněizolační, vysokopevnostní a akustické, na vodorovné konstrukce překladů, stropů a samozřejmě i na střešní krytiny. Dokonce je použitelný i na šikmé nosné části střechy. Nesmíme ani zapomenout na keramiku vysoce slinutou, ostře pálené lícové cihly a dlažby.

Ještě před samotným návrhem domu musí padnout rozhodnutí, z jakého materiálu se bude stavět. Samotný výběr pak ovlivní návrh, způsob výstavby, komfort užívání a také životnost a náklady spojené s provozem domu. V čem spočívá kouzlo pálené cihly a proč i ve svých obměnách patří dnes k nejpoužívanějšímu materiálu, nám prozradil technik společnosti Wienerberger Jan Huber.

Jaké vlastnosti má pálená cihla a jak se promítají do životnosti a údržby stavby, úspory energií i životního prostředí?

Výhody zděných staveb jsou zejména v jejich trvanlivosti a stálosti vlastností. Cihelné zdivo si udržuje příjemné vlhkostní i teplotní mikroklima. S trvanlivostí stavby souvisí i vliv na životní prostředí, který je tím menší, čím déle stavba funguje bez zásahů. Tepelněizolační tvarovky T Profi dále šetří životní prostředí nižšími požadavky na vytápění objektu. Při správném provedení stavby a zachování vlastností keramického zdiva má stavba i pozitivní vliv na člověka a jeho zdraví.

Jaké cihly jsou k dispozici? Patří plná cihla už jen do historie? Co je broušená cihla? Co znamená označení profi, eko…

Plná pálená cihla stále patří do současnosti a používá se především v rekonstrukcích. U novostaveb vzhledem k pracnosti a ceně práce by bylo její užití již téměř nemyslitelné. Jak se jednoduše orientovat v záplavě druhů cihel? Stačí se držet technologie zdění, celkem máme tři základní druhy. První je zdění na klasickou maltu. Druhým způsobem je přesné zdění pomocí kalibrovaných tvarovek. Tvarovky s označením Profi jsou broušeny pomocí brusných kotoučů, jejichž přesnost 0,3 mm v rovnoběžných rovinách ložných ploch cihel hlídá laser. Pro tento druh přesných cihel se již používá pro spojování tenkovrstvá malta v tl. 1 mm. Třetí technologie je „lepení“ tvarovek Profi zdicí pěnou Dryfix, tyto cihly se pak označují Profi Dryfix. Většina výrobků se provádí na všechny tři technologie. Řady EKO+ jsou tepelněizolační tvarovky používané na obvodové pláště budov. Zatím poslední je nová řada tvarovek T Profi, které o generaci přeskakují stávající typy a umožňují stavbu pasivních domů bez zateplení při plném zachování vlastností pálené cihly a zjednodušení stavby. Další používanou řadou tvarovek je AKU – akustická cihla pro snížení přenosu hluku z místností, exteriérů apod.

Je zdění z cihel závislé na počasí?

Dříve se standardně zdilo jen za teplot od +5 °C do zhruba 27 °C, dneska už umíme díky novým technologiím zdít i za teplot pod 0 °C, a to až do –5 °C.

Porotherm

Nejprodávanější cihly v České republice

Vydrží a ochrání.
Více, než si myslíte.

Porotherm T Profi
cihly plněné minerální vatou

- **extrémně odolný a trvanlivý** - 100 % nehořlavý, netoxický, splňuje nejvyšší požadavky na požární ochranu domu a bezpečí rodiny, fasádní povrch domu je mechanicky pevný a odolný
- **zcela přírodní** - ekologicky čistý stavební materiál pro zdravé bydlení, neobsahuje žádné chemické látky ani škodlivá pojiva
- **jedinečné tepelněizolační vlastnosti** - zdivo z cihel Porotherm T Profi je zbytečné zateplovat

www.porotherm.cz

Wienerberger
Building Material Solutions

Stůl pro školáka

Dětský stůl LOGO DUO II roste spolu s dítětem a přizpůsobuje se jeho nárokům. Výšku psacího stolu lze nastavit v rozmezí 54–83 cm, což zaručuje komfortní a zdravé sezení předškolákům i studentům. Stůl je vybaven dělenou pracovní deskou. Jedna třetina je pevně přimontovaná ve vodorovné poloze a druhou část lze libovolně naklápět pro pohodlnější psaní či kreslení. Ke stolu lze dokoupit přídavnou boční desku, která je ideální pro odkládání učebnic a sešitů. Více na **www.kettlerprodeti.cz**

Krásné a veselé

Připravte skvělé pečené ryby, zapékané těstoviny či zeleninu v kvalitních a praktických zapékacích miskách. Mini zapékací set KitchenAid tvoří dvě keramické, ručně malované misky, vyráběné v černé, mandlové nebo královské červené barvě. Jde o nadčasové dezénové kousky, vhodné do moderní, ale i retro kuchyně, domů či na chalupu. Tvrdá glazovaná keramika neabsorbuje olej, pachy ani barvivo z potravin. Keramická vrstva je také odolná vůči škrábancům i nárazům. Zapékací set oceníte dokonce i při samotném servírování, jídlo si díky nim déle zachová teplotu a na stole bude vypadat krásně. Více informací na **www.kitchenaid.cz**

Pohodlí ve stínu pergoly

Nová bioklimatická pergola MedTwist českého výrobce CLIMAX má originální patentovanou sklápěcí střechu z hliníkových lamel, která vás kromě slunce ochrání i před silným deštěm. Samotné lamely mohou být navíc vyplněny polystyrenem, což snižuje hluk z kapek deště až o 70 %, takže v uzavřené poloze utvoří lamely souvislou vzduchotěsnou a vodotěsnou plochu. Lamely můžete otevřít pomocí dálkového ovládání, naklápět je a pergolu doplnit o boční a čelní kryt, který vás ochrání před zvědavými pohledy sousedů. Více na **www.climax.cz**

Bezpečná baterie

Rychlé nastavení požadované teploty, její udržení i při kolísání tlaku vody a bezpečné používání bez rizika opaření, to jsou hlavní výhody termostatických baterií. K dalším přednostem patří i úspora vody a energie, protože teplotu vody už není třeba nastavovat při každém puštění sprchy. Termostatická baterie JIKA Mio je vybavena ventilem, jenž smíchá vodu do požadované teploty do 7 sekund, spolu s tím obsahuje integrované bezpečnostní tlačítko Safety stop, které zamezí nastavení teploty vyšší než bezpečných 38 °C. Pro dosažení vyšší teploty, maximálně však 50 °C, je tlačítko nutné odblokovat. Více informací na **www.jika.cz**

Vydařená imitace

Pro letošní sezonu přichází společnost PRESBETON s unikátní skladebnou dlažbou FIORO imitující přírodní kámen. Charakteristickým rysem dlažby je nepravidelný tvar dlažebního kamene a falešné spáry, které se spolu s těmi skutečnými zasypou spárovací směsí. Povrch „kamenů" má reliéfní povrch už z výroby, nebo je ještě navíc upraven kladívkováním, čímž vzniká otlučený povrch s ostřejšími hranami. Dlažba je pochozí i pojezdová a je impregnována proti znečištění a pronikání vody. Vyrábí se včetně krajových kamenů, které je možné použít nejen na ukončení plochy, ale i na vydlážděné ploše. Více na **www.presbeton.cz**

Cihla budoucnosti

Toto označení si po zásluze získala cihla Porotherm 50T Profi od firmy Wienerberger plněná minerální vatou. Díky vynikajícím tepelněizolačním vlastnostem se řadí do kategorie výrobků pro nízkoenergetickou a pasivní výstavbu. Součinitel prostupu tepla U = 0,14 W/m^{2}K s rezervou vyhovuje hodnotám pro pasivní budovy. Cihla dokonale mechanicky chrání minerální vatu. Vata je navíc hydrofobní, je tedy nenasákavá a nepohlcuje vzdušnou vlhkost. Více na **www.wienerberger.cz**

Dřevo v mnoha tónech šedi

Tenkovrstvá impregnační lazura HK-Lasur Grey Protect kromě rozsáhlé šestinásobné ochrany jehličnatého dřeva umožňuje okamžité vytvoření rovnoměrné patiny v přirozeném šedém odstínu v celé ploše fasády. Produkt rozšířil spektrum oblíbené lazury HK-Lasur, aby odlišil obložení, táflování, ploty, pergoly, zahradní domky, střešní podhledy, štíty a fasády v ryzích tónech šedé od pestrobarevných staveb v sousedství. Obsahuje biocidní účinné složky, je nutné řídit se návodem k použití. Více na **www.mujremmers.cz**

Jedinečné složení HK-Lasur umožňuje ochranu dřeva proti plísni, zamodrání, hnilobě, řasám, UV záření a vlhkosti. Lazura se nanáší na dřevo nátěrem

INZERCE

STAVEBNÍ VÝSTAVA
Stavíte, opravujete, zařizujete?
Přijďte se inspirovat či poradit na výstavu.
STAVÍME BYDLÍME stavební výstava
TEPLO výstava vytápění a úspor energie
• VYSOČINA
25. – 26. září
HAVLÍČKŮV BROD
Kulturní dům Ostrov
pá 9-18 hod., so 9-17 hod.
Omnis pořadatel výstav tel.: 588 881 427, 776 711 499, e-mail: fuglickova@omnis.cz, www.omnis.cz

Veletrh bydlení a stavebnictví
moderní dům a byt
Veletrh kosmetiky, módy a vše pro domov
ŽENA a DOMOV
16. – 18. října
Městská sportovní hala (Úslavská ul.)
pá-so 9-18 hod. PLZEŇ ne 9-17 hod.
facebook staň se členem skupiny Plzeňský veletrh
Omnis pořadatel výstav tel.: 588 881 432, 608 968 158, e-mail: nevtipilova@omnis.cz, www.omnis.cz

SERIÁL

stavba roubenky 7.

Rozvody vody a elektřiny

V sedmém díle seriálu zachycujícím výstavbu roubenky Romana Fröhlicha v Jílovém u Držkova se budeme věnovat rozvodům teplé a studené vody a elektřiny.

Rozvody vody a elektřiny v roubenkách využívají stejné materiály i postupy jako ve zděném domě, nicméně roubené stěny kladou jisté instalační omezení. V našem případě jsou v roubence zděné příčky, takže bylo praktické pro rozvody energií využít těchto stěn. Pro rozvody vody a odpadů si stavebník vybral zkušeného instalatéra, protože nekvalitní práce s tlakovým vodovodním potrubím a odpadním potrubím by znamenala v případě poruchy v dřevostavbě pohromu. Proto stavebník oslovil zkušeného místního instalatéra Oskara Schovánka, který má jednak letité zkušenosti v oboru, a navíc je přímo z obce, takže si dal na práci opravdu záležet.

Krok za krokem

1 Výběr pozemku, jednání s úřady, úprava terénu (RD 1–2/2015)
2 Základová deska, inženýrské sítě, voda a odpady (RD 3/2015)
3 Izolace, první řada roubení (RD 4/2015)
4 Komín, příčky (RD 5/2015)
5 Střecha – podbití, krytina (RD 6–7/2015)
6 Štíty a okna (RD 8/2015)
7 Rozvody – elektřina, voda, odpady
8 Stavba kamen, vytápění, akumulační prvky
9 Exteriér – zpevněné povrchy, zahradní domek, parkovací stání

Vedení „spodem“

„Roubenky se staví na základovou desku z hrubého betonu, obvykle následuje minimálně 15 cm polystyrenové izolace a pak finální vrstva čistého betonu cca 10 cm. Tím nám vzniklo 15 cm instalačního prostoru, kudy se rozvody v roubence mohou vést,“ objasňuje možnosti vedení rozvodů instalatér Oskar Schovánek. „Připojení sprchového koutu se provede v oněch 15 cm instalačního prostoru mezi betony. V naší roubence je deska izolována proti radonu asfaltovým pásem s nosnou vložkou z aluminiové fólie, kašírovanou skleněnou rohoží, na horním povrchu pokrytým jemnozrnným posypem a na spodním opatřen spalitelnou fólií. Na asfaltovém pásu je podél stěn rozvod vody a odpadů. Odpady jsou vedeny vnitřním systémem HT. Na tyto rozvody vody a odpadů přijde podlahový polystyren a rozvody podlahového topení, na trubky podlahového topení vylijeme samonivelační vrstvu anhydridu, na kterou se pak lepí dlažba.“

Rozvody elektřiny

Při stavbě roubenky je potřeba dopředu vědět, kde budou zásuvky a vypínače. Pak se v těchto místech připraví prostupy. Elektroinstalace se v přízemí rozvede po zemi do místa zásuvky a pak se připraveným prostupem vyvede do potřebné výšky. Do patra se elektřina vede z rozvaděče cihlovými příčkami až do stropu a ze stropu se kabely a elektrorozvody spouštějí do jednotlivých místností. V příčkách bylo tedy nutné pro elektrorozvody vytvořit prostupy směrem ke stropu. Jednotlivé kabely vedou husími krky. Zásuvky a vypínače osvětlení byly umístěny do vnitřní zděné příčky, procházející středem roubenky. Kabely vedou po podlaze do rohu roubení, kde je ve stěně vykroužený otvor pro zásuvku. Otvor pro elektrokabel se navrtá z vykrouženého otvoru pro krabici zásuvky směrem dolů k podlaze a kabel se zespodu protáhne do krabice v roubení a zásuvka je hotová.

Pro „strýčka Příhodu“

Pan Fröhlich nám ukázal rezervní prostupové drážky s prázdnými husími krky, což okomentoval výrokem, že je dobré myslet „na strýčka Příhodu“. „Například

kdyby časem vyvstala potřeba něco dodělat, tak nemusíme sekat do zdi. Pokud si budu chtít v budoucnosti dodělat solární ohřev, tepelné čerpadlo nebo rozvod bezpečnostních kamer, kabel od satelitu atd., tak mám vše připraveno. Není od věci připravit si také krabice od zásuvek a zaslepit je. Když už se rozvody dělají, tak položit kabel a husí krk navíc je zanedbatelná cena. Prostě je praktické si nechat udělat stavební přípravu rozvodů na cokoliv, a to jak prostupy na elektro, tak na vodu a odpad. Voda a odpady se zaslepí a v budoucnu se jen napojíte a nesekáte do hotového interiéru."

Izolace vody

Voda je v roubence vedena plastovými rozvody, konkrétně studená voda poteče polypropylenovými trubkami o průměru 25 mm a teplá voda trubkami o průměru 20 mm. Teplá voda je položená nad studenou vodu, takže trubka s teplou vodou neleží na desce, aby se neochlazovala, ale je položená na trubce studené vody. Všechny trubky jsou izolovány mirelonem, což je termoizolační trubice z pěnového polyetylenu s uzavřenou buněčnou strukturou. Trubky studené vody jsou obaleny mirelonem s tloušťkou stěny 9 mm, teplá voda je izolována mirelonem s tloušťkou stěny 25 mm. Tato izolace je velmi užitečná, protože jednak zabraňuje tepelným ztrátám a jednak zamezuje kondenzaci vlhkosti.

TEXT: Adam Krejčík, FOTO: Roman Fröhlich

∧ Do patra se elektřina vede z rozvaděče cihlovými příčkami prostupy ve stropě

< Teplá a studená voda proudí v PPE trubkách izolovaných mirelonem

∨ Otvor pro kabel se předem navrtá v roubení a kabel se zespodu natáhne k zásuvce

CENA ZA MATERIÁL A PRÁCI	
zásuvky a vypínače 60 ks	150 000 Kč
pojistková skříň s jističi a chrániči	
rozvodné kabely 700 m	
elektroinstalační práce včetně výchozí revize a venkovního osazení elektroměrového pilíře	
vodoinstalační trubky 100 m	50 000 Kč
odpady 40 m	
instalační práce – rozvod vody a odpadů	

INZERCE

Soutěžte

O TYPOVÝ PROJEKT RODINNÉHO DOMU DLE VAŠEHO VÝBĚRU!

VÍCE INFORMACÍ
HLEDEJTE V TOMTO ČASOPISE!

GSERVIS CZ
PROJEKTY A REALIZACE RODINNÝCH DOMŮ

ZAVOLEJTE NA ZÁKAZNICKOU LINKU 234 054 326 ZARUČENĚ VÁM PORADÍME!
NEBO PŘIJĎTE NA BEZPLATNOU KONZULTACI A ZÍSKEJTE NAVÍC JEDINEČNOU PUBLIKACI RODINNÉ DOMY 2015 ZDARMA!

VYBER SI DŮM.CZ

MALÁ, ALE KRÁSNÁ

I malá zahrada může být krásná a nabízet užitek i relaxaci. Nechte se inspirovat zdařilými příklady

OD SKLEPA PO KOMÍN

S příchodem podzimu je třeba provést důkladnou revizi rodinného domu a nalezené závady včas odstranit

ZAŘIZUJEME DŮM

V rámci seriálu Stavba svépomocí vám tentokrát poradíme, jak vybavit dům kuchyňskou linkou, skříněmi a dalším vestaveným zařízením

Vzájemná výchova

Posledních pár měsíců žiju ve squatu. Určitě vás napadne, jak se taková věc může docela konvenčnímu pracujícímu člověku, kterému táhne na padesátku, přihodit. Věřte mi, je to zřejmě stejně snadné, jako se ocitnout na ulici. Dvakrát nezaplatíte hypotéku... To však není náš případ. Ještě nedávno jsem bydlela v řadovém domku s řadovou rodinou. Jak ale moje tři děti rostly, bylo jasné, že se u nás časem střetnou dva přístupy. Já jsem měla celou svou bytostí nakročeno ke konceptu, který už léta úspěšně funguje napříč celým civilizovaným západním světem a který získal výmluvné označení Mama hotel. Byla jsem připravená vytvářet dětem servis od nevidím do nevidím. Poskytovat diskrétní péči podle individuálních požadavků a přání jednotlivých klientů – rozuměj členů rodiny. Veškerý úklid, výměnu povlečení, praní a žehlení prádla jsem prováděla potajmu v jejich nepřítomnosti. Šířila jsem po domě vonné esence, udržovala v krbu žhavé uhlíky, přitom jsem si zpívala a aranžovala do váz čerstvě řezané květiny. Kdyby mi to děti dovolily, možná bych jim na kapesníky vyšila jejich iniciály a večer co večer bych jim v troubě nahřívala pyžama. Jenže na ně zjevně výchovně zapůsobil mnohem víc můj liberalismus než moje potřeba je rozmazlovat. Začalo to vlastně nenápadně. Drobným porušováním pravidel a stírání hranic. Perfektně zorganizovaná domácnost postupně dostávala trhliny a z útulného hotelu se měnila ve sdílené bydlení, které si ovšem ne všichni členové rodiny vychutnávali se stejnou mírou radosti a dobrovolnosti. Nový trend označovaný v angličtině jako sharing (neboli sdílení) jsem do té doby považovala za progresivní chvályhodnou ekologickou záležitost. Teď jsem si ho ale mohla vyzkoušet na vlastní kůži. Společné prostory domu se staly územím nikoho, kde jaktěživo nikdo neuklízel. Posuny v časovém rozvrhu jednotlivých spolubydlících způsobily, že mi za čas připadalo, jako bychom pocházeli z rozdílných časových pásem. Tak například tam, kde můj syn končil svůj den kocovinou, já ho v potu tváře začínala. Pak se začal hroutit dosud fungující management prádla a zásobování. Oblečení se kupilo nevyžehlené ve velkém koši, odkud si jednotliví příslušníci komunity po ránu věci losovali. Nedobrovolné sdílení svršků bylo provázené řadou nevratných změn od nevyčistitelných skvrn až po díry k nezašití. Taktéž sdílení kreditních karet, mobilních telefonů a luxusních lodiček se neosvědčilo. Když jsem předminulou neděli před polednem marně prohledala lednici kvůli velkému kusu masa, který jsem hodlala připravit k obědu, ukázalo se, že se starší syn po pozdním návratu domů kreativně rozhodl, že stráví zbytek horké noci pod širým nebem u místního ohniště, a pečeni odnesl s sebou pro své kamarády. Tím pro mě skončila prvotní fáze odmítání. Pochopila jsem, že se můžu připojit, stačí obětovat vyčpělá pravidla. Vyměnila jsem je za příslib věčného mládí, který mi způsob soužití ve squatu nabízí: jsem stále ve střehu a citelně se zlepšila moje schopnost improvizovat. Přestala mě ohrožovat stařecká demence, protože můj mozek se musí stále vyrovnávat s novými podněty. Změna se projevuje i na vzhledu. Vyšší míra tolerance mi vyhladila první hlubší vrásky. Když po celodenní honičce vyrazím pro útěchu do lednice, bývá prázdná. Svoji postavu udržuju v dobré kondici také tancem, kterému díky všudypřítomným zvukům jižanského reggae nedokážu odolat. Rodinné nedělní obědy nahradilo společné vaření, ke kterému dochází spontánně v okamžiku, kdy jsou všichni náhodou doma a chtějí se o jídlo a jeho přípravu podělit. Zkoušíme recepty, které zatím v rodinném repertoáru chyběly. Baví mě to stejně jako nárazové akce, které u nás doma nahradily pravidelný úklid. Dům se dává do pořádku proudově a za zvuků uklízecí hymny: „Uklízej, uklízej, uklízej jako kat, uklízej, ať zas můžeš bordel udělat…“

TEXT:
Hana Doležalová
publicistka

POMOZTE NÁM NAKRMIT DĚTI JÍDLEM A LÁSKOU

VĚDĚLI JSTE, ŽE V ČESKÉ REPUBLICE SI

KAŽDÁ 10. RODINA

NEMŮŽE DOVOLIT PLATIT SVÝM DĚTEM ŠKOLNÍ OBĚDY?

TYTO DĚTI PŘICHÁZEJÍ O DŮLEŽITOU SOUČÁST PRAVIDELNÉ STRAVY A NAVÍC ZAŽÍVAJÍ POCIT VYČLENĚNÍ Z DĚTSKÉHO KOLEKTIVU, COŽ MŮŽE MÍT VELMI NEGATIVNÍ DOPAD NA JEJICH PSYCHICKÝ ROZVOJ.

SOUHLASÍTE S TÍM, ŽE BY V ČR NEMĚLO ŽÁDNÉ DÍTĚ TRPĚT HLADEM?
POKUD ANO, POMOZTE TĚMTO DĚTEM LIBOVOLNOU ČÁSTKOU. VŠECHNY PŘÍSPĚVKY DO KORUNY POUŽIJEME NA ZAPLACENÍ OBĚDŮ KONKRÉTNÍM DĚTEM!

ČÍSLO TRANSPARENTNÍHO ÚČTU:

888 555 999 / 5500

WWW.OBEDYPRODETI.CZ

OBĚDY PRO DĚTI

S PODPOROU

MPSV

HLAVNÍ PARTNER

NIVEA pečuje o rodinu

NIBE

ŠVÉDSKÁ TEPELNÁ ČERPADLA

Tepelná čerpadla skandinávského výrobce NIBE Energy Systems jsou zárukou rychlé návratnosti vložených investic s ohledem na ochranu životního prostředí. Vývoj, testování a výroba tepelných čerpadel NIBE sledují jediný cíl – poradit si i s těmi nejstudenějšími evropskými nocemi a využívat přitom maximálně čisté zdroje.

- **Nejjednodušší ovládání**
- **Variabilita, přizpůsobí požadavek na výstup**
- **NIBE Uplink, internet připojený pro více možností**
- **NIBE SmartPrice adaptace sníží náklady na energii**

Získejte příspěvek na koupi tepelného čerpadla NIBE z tzv. **KOTLÍKOVÉ DOTACE!**

www.nibe.cz

tel.: 326 373 801, 802